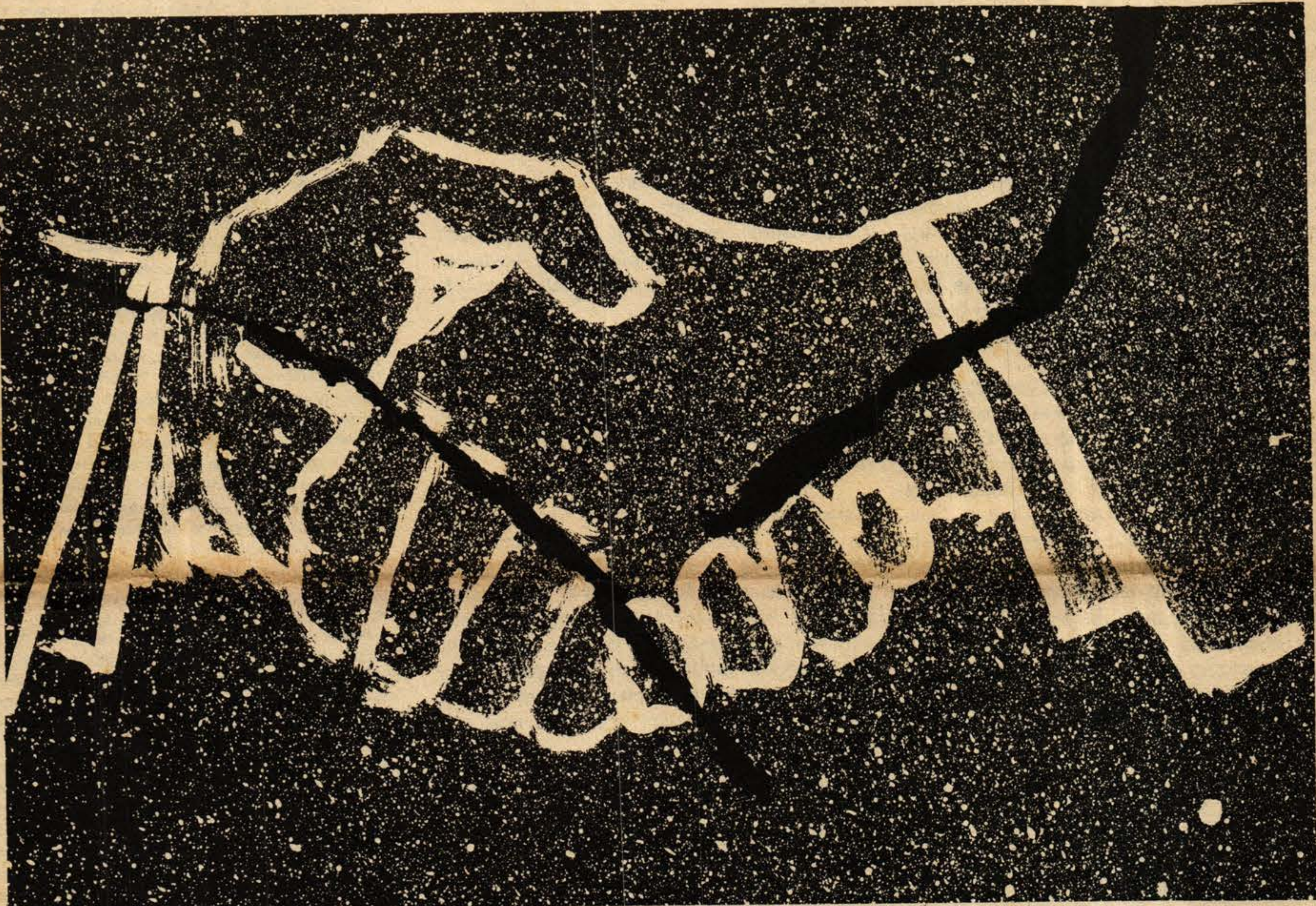
TL. 2.50

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
21 TEMMUZ 1975
YIL 2 SAYI 67

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

haftalık sosyalist gazete

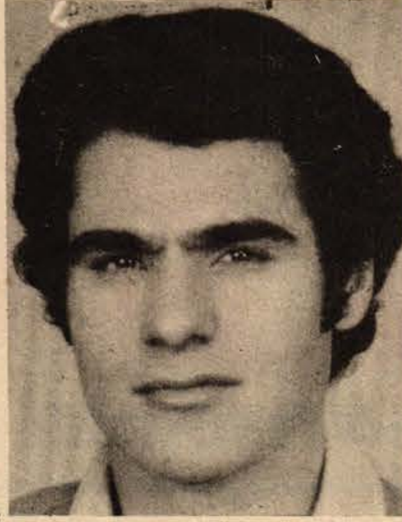

İKİLİ ANLAŞMALAR KAYITSIZ ŞARTSIZ KALDIRILMALIDIR

BÜTÜN YABANCI ASKERLERDEN ARINMIŞ BAĞIMSIZ KIBRIS

TSİP 'den haberler

PARTİ'li Nazım Arkadaş ÖLDÜ MÜ? ÖLDÜRÜLDÜ MÜ?

Patronların azgın kâr hırsı, bir iş cinayetine daha sebep oldu. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Zeytinburnu İlçesi üyesi Nazım Artunç en küçük iş emniyeti tedbirinin alınmadığı Gümüşderi Fabrikasında yüksek voltajlı elektrik akımına kapıldı ve öldü. Adli tıp raporu böyle diyor. Nazım Artunç Habipler Köyündeki fabrikada, İş Kanunu açık hükümlerine rağmen bulunduğu bölümde yapayalnız çalıştırılıyordu. Fabrikada iş emniyetiyle ilgili hiçbir tedbir alınmamıştı. Arkadaşımızın öldüğü saatlarda fabrikanın bekçisi bile işbaşında değildi. Bu yüzden kimse nasıl öldüğünü bilmiyor. Ancak, işyerinde, makinesi başında yerde ölü bulundu.

Patron da suçunu çok iyi farkettiğinden, Nazım Artunç'un ölümünü resmî makamlardan saklamak için çaba harcadı. Ölüm olayını yalnızca ailesine haber verdi. Ancak hastahanede olaya ilk el koyan doktor «olayın şüpheli bir ölüm olduğunu» belirtti. İşveren ise bütün çabasını, Nazım Artunç'un kendi ihmali sonunda bir iş kazasına kurban gittiğini saklamak yönünde harcıyordu. Bunu kısmen başardı da. Böylece iş tazminatı ödemekten ve ceza yemekten kurtulmanın yollarını aradı. Hâlâ da arıyor.

Nazım arkadaşımız, 1945 doğumlu, 12 yıllık deri işçisiydi. Deri-İş içindeki devrimci muhalefeti, «Yenileşme» hareketini yürütenlerdendi.

Şimdi geride işçi Nazım Artunç'un partili yoldaşları, işçi sınıfı, üç çocuğu ve yaslı karısı kaldı. Ve işçi sınıfımızın örgütlü mücadelesine inanmış ve mücadelesini bir parti çatısı altında sürdürme bilincine ermiş Nazım Artunç öldü.

Nazım Artunç'un cenazesi ölümünün ertesi günü 16 Temmuz 1975'de kaldırıldı. Adli tıptan alınan cenaze Kazlıçeşme'ye getirildi. Oradan partili arkadaşlarının, işçi yoldaşlarının omuzları üzerinde Edirnekapı Mezarlığı na götürüldü.

Patronlar düzeninin kimbilir kaçıncı iş cinayetinin kurbanı olan Nazım Artunç'un mezarı başında, üyesi bulunduğu Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Başkanı Ahmet Kaçmaz kısa bir konuşma yaptı. Kaçmaz konuşmasında özetle:

«Patronlar bir arkadaşımızı daha kendi düzenlerine kurban ettiler. Bir cinayeti daha işlendi. Nazım Artunç bir devrimci, bir sosyalistti. Ve en önemlisi örgütlü mücadele gereğini kavramış bir sosyalistti. Mücadelesi hepimize örnek olacaktır ve olmalıdır. Yaslı ailesinin, güçlenmesi için omuz omuza yiğitçe mücadele ettiği Tüikiye Sosyalist İşçi Partisi üyelerinin ve seçkin bir üyesi olarak saflarında yeraldığı işçi sınıfımızın başı sağ olsun.

myk üyesi Veli Gürcan'ın sorgusu yapıldı;

Ankara TSİP Dava İddianamesi Cevaplandırıldı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi davası, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinde sürmektedir. Davada son olarak, Ankara İl Sekreteri ve TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan'ın da tahliye edilmesiyle, sadece, İstanbul İl Başkanı ve MYK üyesi, İbrahim Seven tutuklu sanık olarak kalmış ve dava 8 Ağustos'a bırakılmıştır.

Veli Gürcan'ın Sıkıyönetim mahkemesinde iddianameye karşı sözlü olarak savunduğu ayrıca yazılı olarak mahkeme heyetine verdiği ifadesi aşağıdadır:

«Gerek TSİP Ankara İl Örgütü, gerekse tek tek şahıslarımız hakkında hazırlanan iddianamenin dört hattı vardır. Bu dört hattın ne olduğu ve ne gibi bir amaç güttüğü hakkında savunmada söyleyeceklerim saklı kalmak üzere burada şahsım adına birkaç açıklama yapmak istiyorum.

1. Savcı sosyalist literatürün bütün kavramları, sosyalist terminolojinin bütün terimleri, yerli ve uluslararası devrimci hareketin, yaşayan yaşamayan, bütün liderlerinden alıntılar ve Türk Ceza Kanununun siyasal içerikli bütün maddeleri ile partimize ve bize yüklenmektedir. Bu durumun anlaşılmayacak bir yanı yoktur. Şöyle ki, Partimizin tüzük ve programında açıkça karşısına aldığı ve mücadele ettiği emperyalizm ve yerli ortakları dünya çapında ve Türkiye'de, emekçi halkın devrimci mücadelesi karşısında sürekli gerilemektedirler. Sosyalizm, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ezilen halkların kurtuluş savaşları, her gün, her yerde başarılar kazanmaktadır. Yerli hakim sınıflar ve onların Milliyetçi Cephe denen yönetici kliği, halkımızın örgütlenmesinden, gün be gün biraz daha çok yükselen bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinden korkuya ve telâşa kapılmışlardır. Partimiz hakkında, onun yöneticileri hakkında dava açılmasının ve bu davanın özellikle saldırıların, faşist saldırıların arttığı bir dönemde —Milliyetçi Cephe'nin işbaşında olduğu bir dönem— açılmasının nedeni, Partimiz Ankara İl Yöneticilerinin şahsında, sosyalizmi ve sosyalistleri mahkum etmek olmalıdır. Savcının uzun alıntılar, kavramlar ve terimlerle iddianamesini beslemesi gereksiz ve abartmalı olmuştur. Onun için bir tek 141. ve 142. maddelerden dava açması bile buna yeterdi. Partimizin sosyalist olduğunu ispat etmek için bin dereden su getirmeye gerek yoktur. Bırakalım Partimizin eylemi ve politik eyleminin muhtevasını, bir tek adına bile bakması buna yeterdi. Hakim sınıflar işçi sınıfı sosyalizminden telâşlandığını ve korktuğunu açığa vurmuşlardır. Onun içindir ki, biz yöneticiler savcının istediği mahkumiyet aslında bizim boynumuzda bir ceza değil bir şeref madalyası olacaktır.

2. İddianamenin ikinci hattı, sınıfların varlığının, sınıf mücadelesinin inkârı üzerine kurulmuş olmasıdır. İşçi sınıfı sosyalistleri ve yurtsever aydınlarımız, Cumhuriyetten beri, sömürücü ve zulümkârların «imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış bir kitleyiz» sözünün arkasına saklanarak emekçi halkımıza ve onun öncülerine çok eziyetler çektirmişlerdir, bunu iyi bilirler. Partimizin kurulmuş olması, onun bir yıldır kan-ter içinde verdiği iş, ekmek hürriyet mücadelesi meydanlarda, sokaklarda, üniversite ve fabrikalarda vurulan ve faili meçhul cinayetlere kurban giden devrimci, işçi, öğretmen, şehit genç arkadaşlarımız, sınıfların varolduğunun ve sınıf mücadelesinin birer belirtisidirler. Sınıflar ve sınıf mücadelesi vardır. Bizim isteğimizden, irademizden bağımsız olarak vardır. Bunun en büyük delillerinden birisi Partimizin Ankara İl Örgütü yöneticileri olarak burada yargılanıyor olmamızdır. Savcının, sınıfların ve sınıflar mücadelesinin varlığını reddetmesi, siyasal planda bunların yok sayılması, sınıfların ve sınıf mücadelesinin en büyük delilidir.

3. İddianamenin üçüncü hattı Atatürk Spor Salonunda yaptığımız faşist saldırıları protesto toplantısı ve Kissinger'in Türkiye'ye gelişi ile ilgili olarak dağıttığımız bildirinin üstüne kurulmuştur. Bu adı geçen toplantı ve bildiriler tamamen yasal olup, Partimizin

devam sayfa 11 de

TSİP İLÇE KONGRELERİ

Geçtiğimiz hafta, TSİP İstanbul İli Eminönü ve Beyoğlu ilçelerinin kongreleri yapıldı.

Beyoğlu ilçesinin 12 Temmuz Cumartesi saat 14.00 de ilçe binasında yapılan kongresinde, Parti Eğitim ve Propaganda Sekreteri Oya Baydar konuştu.

Oya Baydar, yaptığı konuşmada önce Türkiye'nin içinde bulunduğumuz günlerdeki durumunu tahlil etmiş ve MC'nin iç ve dış çıkmazlarını anlatmıştır.

Sermayenin, bir yandan da sosyal demokrat alternatifi tezgâhlamaya çalıştığı şu günlerde, işçi sınıfı sosyalistlerine büyük görevler düştüğünü söyleyen Eğitim Propaganda Sekreteri, sosyalist partiler meselesine değinmiştir. Türkiye'de beş sosyalist parti olmadığını, Aybar'ın Sosyalist Partisi'nin zaten işçi sınıfı sosyalizmi dışında olduğunu, işçi sınıfının biliminе ve uluslararası birliğine inanmayan bu çizginin kurduğu Parti'nin sosyalist partiler arasında sayılamayacağını, öte yandan Vatan Partisi adı ile ortaya çıkan kuruluşun, zaten başından beri sosyalizm dışı olduğunu ve artık bir varlığı kalmadığını söylemiştir.

TSİP dışındaki diğer iki partinin, Türkiye Emekçi Partisi ve TİP'in henüz ciddi bir örgütlenme ve parti çalışmalarının görülmediğini söyleyen Baydar sosyalist hareketin birliğinin işçi sınıfının örgütlenmesinden, sosyalizmin işçi sınıfına mal edilmesi sürecinden geçeceğini eklemiş; soyut «birleşme» isteklerinin gerçekçi olmadığını, sosyalist hareketin birliğinin ilkeli bir birlik olması gerektiğini tekrarlamıştır.

Beyoğlu ilçesi yeni yönetim kurulu seçimlerinde, aşağıdaki arkadaşlar yönetim kuruluna seçilmişlerdir:

Ahmet Demiral (başkan), Faik Sinkil (sekreter) Salim Nazlıgil (sayman), A. Sabahattin Yazgülü (üye) Hayrettin Erken (üye).

İl delegeliklerine de:

Ahmet Demiral ve Faik Sinkil seçilmiştir.

Eminönü İlçe Kongresi Yapıldı

13 Temmuz Pazar günü yapılan Eminönü ilçe kongresinde bir konuşma yapan TSİP genel başkanı Ahmet Kaçmaz «MC iktidarı, içte ve dışta büyük açmazlar içinden çıkmadıkça hırslanmakta, faşist saldırıları arttırmakta, cinayetlerine devam etmektedir.

ABD emperyalizmi, kendisine bağımlı MC'nin sözde blöfünü görmeğe bile gerek duymadan, «sorun» a kendisi açısından çözüm aramış ve Amerikan silâh tekelleri lehine bu konuda adım atmıştır. Bu karar MC iktidarının ABD karşısında ne denli boynu bükük olduğunu göstermiştir. MC iktidarı, sözkonusu kararı kendisi için başarı gibi göstermeye çalışmaktadır. Ama emekçi halkımız MC iktidarının yakasını bırakmayacak, tek çözüm yolunun emperyalizmin ve tüm emperyalist mihrakların güdümünden kurtulmak olduğunu bilerek sonuna kadar mücadele edecektir» demiştir.

Çeşitli güncel konulara değinen Ahmet Kaçmaz sosyalistlerin önemli görevlerinden birinin siyasî gerçekleri halkımıza açıklamak ve tüm demokratik güçlerle birlikte, işçi sınıfımız öncülüğünde anti-faşist anti-emperyalist mücadele ve güçbirliği kurmak olduğunu belirtmiştir.

Kongre seçimlerinde, Kazım Yıldır (başkan), Gülami Selvi (sekreter), Seyid Ali Gönel (sayman), Murat Göke (üye), Mustafa Alagöz (üye) ilçe yönetim kuruluna seçilmişlerdir.

İl delegeliklerine de, Veli Gürcan, İsmail Kerestеci ve Seyid Ali Gönel seçilmiştir.

ZİKRULLAH KIRMIZI

ikili anlaşmalar derhal iptal edilmelidir !..

Amerika'nın Türkiye'ye silâh yardımını durdurup, silâh satışı için de ambargo koymasından bu yana uzun bir süre geçti. Sermaye partilerinin yüksekten atmak ister görünen ama aslında yalvarmalı demeçleri, ahları, vahları, kendilerinin bile inanmadığı tehditleri para etmedi. O kadar ki, MC iktidarının başı Demirel açıkça «sadakat cezalandırılıyor» dedi.

Gazetelerde ise hemen her gün büyük ya da küçük bir haber var bu konuda. Haber ve yorum bolluğu yüzünden konu tam bir arap saçına döndü. «Ambargo kalkacak mı?», «Yardım kesilip, para ile silâh satışı mı başlayacak?», «Bütün bunları yaptığı söylenen ABD'deki «Rum kulisi», bu defa da ambargoya devam kararı aldırtabilecek mi?, «Silâh yardımı olmazsa Türkiye'de ne gibi somut etkileri olur?» vb... Bu soruların hepsine kırk çeşit cevap veriliyor.

Ancak gelişmelere göre konunun aydınlığa kavuşmasına pek bir şey kalmadı. Hatta kısmen aydınlandı da... KİTLE baskıya hazırlanırken ABD Temsilciler Meclisinin de konuyu karara bağlaması bekleniyordu. Gerçi kararın ne şekilde çıkacağı konusunda güvenilir bilgi yoktu ama, sorunun çözümleneceği formülün esası belli olmuştu. Geriye bu formülün ne zaman ve nasıl bir siyasî «formülle» ABD parlamentosundan geçeceği kalmıştı.

Hatırlanacaktır : Yardımın kesilmesi ve ambargonun kalkmasına en büyük etken olarak, Türkiye'nin aldığı silâhları, bir «müttefik» devlete karşı kullanması ve bu silâhları istilâcı amaçlarla kullanması gösterilmişti.

Ancak sorunun temelinde, Güneybatı kanadı çökmekte olan (Portekiz), Güneydoğu kanadı ise ciddî yaralar almış (Türkiye - Yunanistan) emperyalist saldırı sistemi NATO'nun geleceği yatmaktadır. Amerikan emperyalizminin değişen dünya dengesinde ve «yumuşama» siyasetinin zoruyla Ortadoğu ve Akdeniz'de nasıl yeni bir organizasyona gideceği bilinmiyor. Ama herhalde bu eski NATO olmayacak, olamayacak. Nitekim Basra Körfezi ve hatta Ortadoğu'da yeni işlevler üstlenmeye çalışan İran'ın tutumu bunun kanıtıdır. Keza belirgin bir geriye tırmanma içinde olan ABD Emperyalizminin soğuk savaş yıllarından kalma (Truman doktrini, Marshal Planı) askerî yardım geleneğini sürdürmeye takatının ve niyetinin olmadığı da anlaşılmaktadır.

Türkiye'deki «sadık müttefiklerinin» yalvarıp yakarmalarına rağmen ABD'nin ambargoyu kaldırmaması ve silâh yardımına yeniden başlamasının imkânsızlığını ısrarla yayması değişimin yeterli belirtileridir.

Yalvarıp yakarmalarının sonuç vermediğini gören Demirel hükümeti —gönülsüz de olsa— bu durumda, Türkiye'deki ABD üslerinin ve ikili anlaşmaların statüsünün değiştirileceğini ürkek bir dille hatırlatmış ve ABD'ye 17 Temmuz'a kadar «görüşmelere başlamak üzere» süre tanımıştır. ABD, bu süre sonunda görüşmelere yanaşmazsa «geçici statü» nün uygulanacağı ilân edilmiştir. Ancak ne geçici statünün ilkeleri açıklanmıştır, ne de çapı.

Nitekim 16 Temmuz günü toplanan Millî Güvenlik Kurulu, ABD Hükümetinin «ültimatoma» cevap dahi vermemesine bakmaksızın, ABD ile görüşmelerin derhal başlamasını ve alınacak tedbirlerin hükümetin takdir ve yetkisine bırakılmasını tavsiyeye karar verdi. Yani gene ,kapalı kapılar ardına saklanmıştır sorun.

İşçi sınıfı sosyalistleri çeşitli vesilelerle emekçi halkın taleplerini vurgulamış, madde madde açıklamışlardır. Üslerin derhal kapatılması, NATO'dan derhal çıkılması, ikili anlaşmaların tümünün tek taraflı feshi bunlardan sadece bir kaçıdır.

Ama kuşkusuz bu bağımsız bir dış politika izleyebilecek bir sınıf siyasetini ve iktidarı zorunlu kılar. MC hükümetinin tutumunun tam tersi olacağı bellidir. Nitekim de öyle olmuştur.

— Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonunun ambargo ile ilgili olarak aldığı son karar (Kongrenin bunu onaylayacağını varsayalım) aslında bir geri adım değil, «Yardım mardım yok. Ver parayı, al silâhı» demenin diplomatçasıdır.

Ancak bu MC kanadı tarafından öylesine propaganda edilmiştir ve edilmektedir ki, sözde ABD dize gelmiştir ve artık «Türkiye de Kıbrıs için "taviz" pazarlığına oturabilir».

Bu «taviz» in ne anlama geldiği ve kimlerin «tavizi» olduğu bu sayfanın diğer yazısının konusudur.

Ancak biz kasten anlaşılmaz, kavranamaz hâle sokulan ambargo ve silâh yardımı meselesinin, «peşin parayla silâh satışı» şeklinde çözümlendiğini ortaya koymalıyız. Bu burjuva basınının da gayretleriyle çarpıtılmakta ve ABD Temsilciler Meclisinin kararı, Kıbrıs konusunda ABD'nin isteklerine uygun adımları atmaya, çoktan niyetli ve fakat oy hesaplarıyla veremeyen MC hükümetine yeterli manevra alanı sağlamaktadır. Önümüzdeki günlerin gelişmeleri bunu kanıtlayacaktır.

17 Temmuz günü ABD'nin Ankara Büyükelçisi William Macomber başkanlığındaki Amerikan heyeti ile başlayacak ikili görüşmeler ise, Amerika'nın NATO'nun yerine düşündüğü emperyalist organizasyonun gereklerine göre ikili anlaşmaların ve Türkiye'deki ABD üslerinin statüsünün tesbitinden ibaret olacaktır.

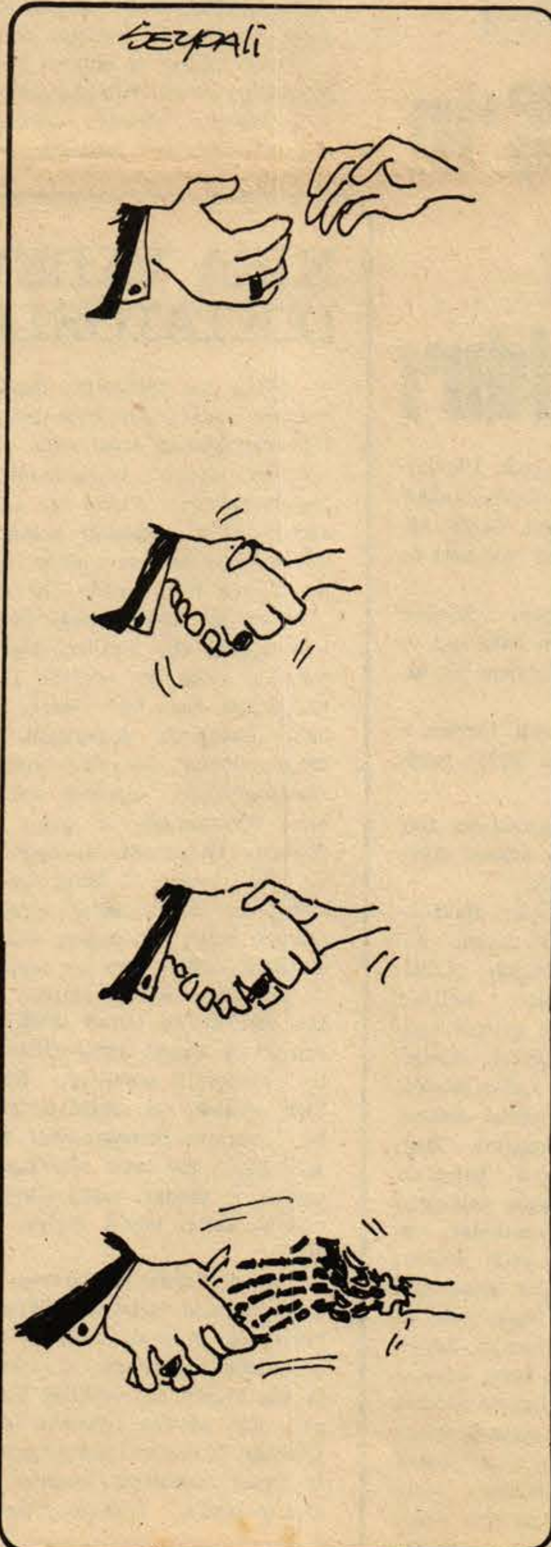
Oysa izlenmesi gereken yol ve alınacak tedbirler açıktır. Bu işçi sınıfı sosyalistlerince defalarca sergilendi, vurgulandı. Bir daha tekrarlayalım :

— Bütün ikili anlaşmalar tek taraflı feshedilmelidir.

— Üsler derhal kaldırılmalıdır

— NATO'dan derhal çıkılmalıdır

— Silâhlanma yarışına derhal son verilmelidir.

"TAVİZ, TAVİZ" DEDİKLERİ

Özellikle CHP'li basında, son günlerde bir taviz kıyametidir kopuyor. Nedir «taviz» dedikleri diye sorarsak. «taviz», ABD emperyalizminin Türkiye egemen sınıflarından Kıbrıs'ta istediği bir takım geri adımlar... Bu geri adımların istenmesinin başlıca nedeni de, emperyalizmin Orta Doğu'da yeni durumlara kendini ayarlamaya çalıştığı bir sırada Yunanistan egemen sınıflarının Yunanistan'daki durumlarını sağlamlaştırmak ve Kıbrıs'taki durumu bir an önce netleştirip sağlama bağlayarak emperyalist emellerini mümkün olduğunca çabuk gündeme sokmak.

ABD, Yunanistan egemen sınıflarını da kaşları gözleri için tutmuyor şüphesiz. Tersine, kendi dış politikasında Yunanistan egemen sınıflarına yükleyeceği görevlere sadık «dostlar» ı ve «dostluklar» ı korumak, oradaki güç lü muhalefeti bastırmak için Yunanistan egemen sınıflarıyla bağlarını sağlamlaştırma ihtiyacında.

Şimdi, MC hükümeti Kıbrıs'ta, ABD emperyalizminin dayattığı adımları atsa, «taviz verildi» diye kıyamet kopacak. Bu toz duman arasında emperyalizme en büyük tavizin Kıbrıs işgal edilerek, adanın bölünmesiyle verildiği unutuluyor. Emperyalizmin yıllardan beri planı adanın bölünmesiydi. Ve bu tam bir yıl önce yerine getirildi. Yani «taviz» o zaman verildi.

Şimdi, Türkiye egemen sınıfları açısından durum tam bir arap saçına döndü. MC, bağımlı bulunduğu ABD emperyalizminin isteklerine uygun davransa «taviz» denecek ve şovenizmin körüklendiği kitlelerde, son kitle desteği umutları da kaybolacak. Yok böyle yapmayıp Ada'daki işgalin ve durumun korunmasında ısrar edilse, bu defa emperyalist «dostlar» darıltılacak, ara soğuyacak...

Türkiye'de egemen güçleri kendi kışkırttıkları ve hepsinin pek işine gelen «şovenizm» batağına saplanmış durumda

Bugün, bütün küçük burjuva ilerici yazarlar ve CHP yanlılar tarafından da körüklenen çizgi, aslında istilâcı emellerdir; çağı geçmiş fetih rüyalarıdır; halkların halklara düşman edilmesidir, kısaca şovenizmdir. Kıbrıs'taki herhangi bir geri çekilmeyi «taviz» olarak nitelemek te aslında kendi açılarından haklıdırlar. Çünkü onlar bilinçli veya bilinçsiz sermaye açısından düşünmektedirler ve Kıbrıs'ı «fethetmiş» olan da aslında Türkiye tekelci sermayesinden başkası değildir. Ve «taviz» denilen, onların Kıbrıs'ta atmaya mecbur kalacakları geri adımdır. Ama gelişen olaylar, kitlelerin bilinçlenmesi, hele hele ağababası ABD ile ilişkilerinin kötüleşmesi karşısında sermayenin seve seve razı olacağı bir tavizdir.

Emekçi sınıflar mı? Onlar olsa olsa bu haksız savaşlarda, oya tahvil edilmek istenen bu savaşlarda, Türkiye emekçi halkının, Türkiye işçi sınıfının Yunanistan emekçi halkına, Yunanistan işçi sınıfına karşı Türkiye ve Yunanistan egemen sınıfları tarafından kışkırtılmasında insan gücü rolü oynarlar ve «şehit» edilirler, o kadar...

Evet, işçi sınıfı, emekçi sınıflar emperyalizme, sömürücülere hiçbir taviz vermeyeceklerdir. Gerçek tavizin Kıbrıs'ta mevcut durum olduğunu bilerek, «taviz verdin, taviz aldın» tartışmasının masa başlarında egemen sınıflar arası bir pazarlık, Kıbrıs emekçi halkının sırtından ve kafası üzerine bir pazarlık olduğunu çok iyi bilerek; sonuna kadar tavizsiz şekilde Kıbrıs'ın bağımsızlığını, Kıbrıs halkının kendi kaderini tayin hakkını savunacaklardır; Kıbrıs'tan bütün işgalci güçlerin çıkmasını savunacaklardır. Taviz ve tavizsizlik bu noktada başlar. Ve işçi sınıfı gerçekten de, sonunda kafatasçılara, ırkçılara, şovenlere, halkları halklara düşman edenlere karşı tavizsizdir.

Bugün taviz, taviz denilen, egemen sınıfların vereceği tavizdir. Taviz Kıbrıs'tan geri çekilmek, askerleri çekmekse, biz, en büyük tavizin verilmesini, Kıbrıs'tan bütün askerlerin çekilmesini ve adanın bağımsızlığının sağlanması için bütün ön şartların yerine getirilmesini talep ederiz. Çünkü egemen sınıflar için «taviz» olan adım, emekçi sınıflar için bağımsızlık - demokrasi - sosyalizm yolunda bir «ileri» adımdır.

FAŞİST ÇETELER SENDİKALARA SALDIRIYORLAR !

Milliyetçi Cepheden güç alan, Milliyetçi Cephenin vurucu gücü olarak görülen ve MHP'ye bağlı olarak, faşist güçlerin açık faşizm özlemlerini gerçekleştirme ortamı hazırlamaya çabalayan faşist komando çeteleri, son günlerde saldırganlıklarını okullardan, öğrenci yurtlarından, gençlik kesimlerinden, emekçi halk, özellikle de işçi sınıfı üzerine kaydırıp yoğunlaştırmaya başladılar. Gençlik kesimlerindeki çoğu provokasyon amaçlı saldırılar bir yandan sürerken, geçtiğimiz günlerde üzerinde dikkatle durulması gereken yeni gelişmeler oldu.

Faşistlerin, Hitler'in kahverengi gömleklilerini veya Mussolini'nin kara gömleklilerini taklit etmeye çalışarak sürdürdükleri «eylem»ler, geçtiğimiz hafta işçiler ve işçi sendikaları üzerinde yoğunlaştı.

ÖZGÜR ALİMİNYUM İŞ'in VE KÖY YSE-İŞ'İN kongresine faşist saldırı

Seydişehir'de bir süre önce DİSK Maden-İş'e katılma kararı almış olan bağımsız Özgür Aliminyum-İş Yönetim Kurulu bu kararı resmileştirmek üzere Genel Kurulunu toplantıya çağırdı. Bu çağrıdan çok önce, özellikle Seydişehir gibi büyük bir işçi kasabasında işçilerin uyanışına ve sarı sendika ağını parçalama çabalarına engel olmak isteyen sarı Türk Metal-İş ve ardındaki faşist güçler ve sermaye kanatları «hazırlıklarına» başlamışlardı. Olaylar sürüp gidiyor, işçiler arasında huzursuzluk büyüyor, her olaydan sonra bir bahane ile ilçedeki devrimciler, yurtseverler gözaltına alınıyor, tehdit ediliyordu. Özgür Aliminyum İş'in kongresinden önce de, DİSK'e katılma kararı alacağı belli olan bu kongreyi ne bahasına olursa olsun dağıtmak amacını güden Türk Metal İş, kongreden birkaç gün önce, çevreden, özellikle de Konya'dan Ülkü Ocaklı, MHP'li özel komandolar getirtti. Aslında birbirlerini yiyen MHP ile MSP'nin ve tüm MC partilerinin işçilerinin uyanışı ve örgütlenme bilinçleri karşısında nasıl birleşiverdikleri de orada görüldü. Türk Metal İş, «Din elden gidiyor» diye bildiriler yayınlıyordu. Komandoların saldırısını Seydişehir'de tekniker olarak çalışan Nevzat Yalçıntaş'ın kardeşi Avni Yalçıntaş'ın yönettiği bildiriliyordu.

Kongre açıldığında, olaylar çıkacağı, komandoların bir saldırısının muhakkak olduğu açıktı. Buna rağmen tedbir alınmamıştı. Kongre devam ederken, komandolar kongreyi basıp, kongreye katılan işçilere saldırdılar. Hazırlıklı saldırı genişledi. İki işçi komaya girdi, birçok işçi yaralandı. Kongre tamamlanamadı. Olaylardan sonra 7 kişi gözaltına alındı, bunlardan biri tutuklandı. Bu arada Özgür Aliminyum İş Sendikası başkanı hakkında da tutuklama kararı çıktı.

Şimdi Seydişehir kaynıyor. Seydişehirli işçiler faşist gürûhların nasıl işçi ve halk düşmanı zorbalar olduklarını bir kere daha gördüler.

Ama, mücadeleleri bitmedi. Devam ediyor ve edecek. Zorbalığın hiçbir yerde zafer kazandığı görülmedi.

Seydişehir'de olanlara benzer bir olay da Köy YSE-İş Sendikasının Ankara şubesi kongresinde meydana geldi.

Bir süreden beri, Köy İşleri Bakanlığının çeşitli dairelerine, 200'ü aşkın komando'nun maaşlı olarak alındığı bildiriliyordu. Bu faşist komandolar, özellikle Bakanlığa bağlı işyerlerinde çalışan işçilerin sendikalaşma eylemlerini engellemekte, işçileri yıldırmakta kullanılacaktı. Nitekim, Köy YSE-İş Sendikasının Ankara kongresine Köy İşleri Bakanlığına Bağlı YSE arabalarıyla çevreden komando taşındığı dikkati çekti. Faşist saldırgan çeteler, yönetimini elden kaçırdıkları sen dikanın kongresini basarak, iptal edilmesini ve ertelenmesini sağladılar. Kongrenin yapıldığı salonu taşa tutan faşist çete, bu saldırı sırasında silâh da kullanıldı. Ancak kongrede bulunan işçilerin karşı koymaları üzerine «Başbuğ» çığlıkları ile sürdürdükleri saldırılarını kesmek zorunda kaldılar. Saldırı sırasında iki kişi ağır olmak üzere yaralananlar oldu. Olaylar sonucunda, polis, «görevli saldırganları» değil, sendika yöneticilerinden ikisini tutukladı.

ÖLDÜRÜLEN İŞÇİLER, ÖĞRETMENLER, ÖĞRENCİLER

Sakarya ilinde, geçtiğimiz hafta genç bir işçi karakolda dövülerek öldürüldü. Olay basına sızdırılmadı. Oysa tanıklı ispatlıydı. İşte Abdülkadir Düzün, 5 Temmuz Cumartesi gecesi iki arkadaşıyla Sakarya Çark gazinosunda otururken, arkadaki bir masada oturan üç sivil memur kendilerine hakaret ettiler ve karakola götürdüler. Burada her üçü de çok ağır şekilde dövüldü. Abdülkadir Düzün bu dayak sonucunda, karakolda öldü. Dövülen diğer iki işçiden Hasan Demircan, daha sonra dayak atan polisler hakkında Sakarya Cumhuriyet Savcılığına yaptığı şikayette ve açtığı dava dilekçesinde, ilk tedavilerinden sonra kendilerine SSK hastahanesini tarafından 10'ar günlük rapor verildiğini, öylesine ağır dövülmüş olduklarını bildiriyor. Açılan davaya rağmen, öldürülen işçinin ölümü hakkında bu güne kadar hiçbir soruşturma yapılmadı.

Olayların ardında, yine Abdülkadir Düzün'ün çalıştığı işyerindeki sendikal meselelerin yattığı biliniyor. Bir süre önce işyerinde yetki almış olan faşist Türk Metal-İş sendikasına karşı Maden-İş muhalefeti diye tanınan bir işçiydi Abdülkadir Düzün. Faşist-Polis işbirliği ile işlenmiş bu cinayet de diğerleri gibi faili meçhul kalacak şüphesiz.

Bursa'da, bizzat Ülkü Ocakları Başkanı ve aynı çeteden Karateci Metin diye bilinen faşistlerin vurdukları öğrencinin cenazesi polis tarafından, gençler tören yapmasınlar diye kaçırıldı. Aranmakta olduğu söylenen Ülkü Ocakları Başkanı ise kendi imzasıyla bildiriler yayınlayıp duruyor.

Son aylarda faşistler tarafından öldürülen öğretmenlerin beşincisi olan Şavşat'lı öğretmen'in katilleri deş, «bulunamayan» katiller ve onların paşababaları, başbuğları ortada dolaşmaktadır. Her gün yeni cinayetler işlemeye hazırlanmaktadır. Ve artık saldırıları, «sağ-sol çatışması» diye gösterilemeyecek biçimde meydandadır. Saldırıları artık doğrudan doğruya işçi sınıfımızın gün geçtikçe bilinçlenen, örgütlenen mücadelesine, işçi sınıfımıza yönelmektedir.

Hitler ve Mussolini taslaklarının, aslında kısa vadede gerçekleşme aşrtları bulunmayan açık faşizm özlemlerini ve bu yoldaki örgütlenmelerini, daha başından ezmek için bütün demokratik güçlerin ortak etkili mücadelesi, güçbirliği, herzamankinden daha fazla gündemdedir.

MC hükümeti kendi valilerini atadı

Kurulduğundan bu yana devlet kademelerine kendi kadrolarını yerleştirme yolunda bir çok adımlar atan MC iktidarı, son olarak 63 ilin valisini değiştirerek, buralara kendisine kesinlikle bağlı kişileri atamıştır. Atamanın bu kadar gecikmesine MC partilerinin valiler için kendi aralarında çekişmeleri, valilikleri paylaşma pazarlıkları sebep olmuştur. Şimdi paylaşma tamamlanmış, valiler atanmıştır. Yeni atanan 63 valinin 41'i mevcut valiler dışından getirilmiş, ancak 22 valinin yeri değiştirilmiştir.

Bu, faşist tırmanışın yeni bir adımıdır. Valileri kesinlikle kendilerine bağlayan MC iktidarı, bu sayede her ildeki kolluk kuvvetlerini istediği gibi kullanabilecek, devrimci ve ilerici hareketlere açık terör uygulanmasını genelleştirmeyi deneyecektir.

Öte yandan TRT Genel Müdürünün değiştirilmesi kararnamesinden sonra va lilerin değiştirilmesi kararnamesinin de imzalanmış olması, Çankaya'ya ilerici nitelikler yakıştıran kimi küçük burjuva radikallerini ve «solcularını» bir kere daha hüsrana uğratmıştır.

KISA VADEDE FAŞİST DİKTATÖRLÜK GELEBİLİR Mİ?

Bütün bu gelişmeler ülkemizdeki amaçları faşist diktatörlük olan güçlerin, saldırganlıklarını artırmakta, daha ileri mevzilere doğru tırmanmakta olduğunu göstermektedir. Fakat bu durum faşist diktatörlüğün yaklaştığı anlamına gelir mi? Türkiye'de kısa vadede, mevcut şartlar altında buna imkân var mıdır?

Öncelikle ülke içindeki şartlar, karşılıklı sınıfsal güç ilişkileri böylesi bir duruma şu anda izin vermez. Emekçi halk muhalefeti hızlı bir yükseliş göstermektedir. Ekonomik, demokratik örgütlenme hızlanmaktadır. Sosyalist örgütlenme yaygınlaşmaktadır. Egemen sınıflar bir faşizm denemesinde en geniş emekçi yığınların karşısında bulacağını bilmektedir. Öte yandan 12 Mart deneyinde sosyalistlere olanca zulmü uygulamalarına rağmen kalıcı bir başarı elde edememiş olmaları, onlara yeni bir faşizm denemesi için umut vermemektedir. CHP Merkez yönetiminin temsil ettiği sağ sosyal demokrasi tekelci burjuvazinin tercih edilir alternatifi olmuştur. Buna karşılık CHP içindeki sol sosyal demokratik güçler, burjuva demokrasisini savunmakta, anti - faşist bir tavır almaktadırlar. Bu sayılan iç şartlar, faşist diktatörlüğün so mut şartlarını büyük ölçüde yoketmektedir.

İkinci olarak uluslararası şartlar da kısa dönemde faşist bir diktatörlüğün kurulmasına elverişli değildir. Yumuşamanın (detant) uluslararası ilişkilerde gittikçe güç kazanması, özellikle bunun bir parçası olan Avrupa Güvenlik Ve Karşılıklı İşbirliği Zirvesi'nin gerçekleşmekte olması, faşist düzenlerin kurulma imkânlarını azaltmaktadır. Türkiye faşistlerinin en büyük destekçisi olan ABD emperyalizmi Türkiye egemen sınıflarıyla olan ilişkilerini kendi Avrupa ve Ortadoğu politikası çerçevesinde yeniden gözden geçirmektedir.

Aslında faşistlerin saldırganlıklarını arttırmaları, bir bakıma faşist diktatörlüğün şu anda mevcut olmayan maddi şartlarını yaratma, oluşturma çabalarıdır. Faşistler ellerindeki mevzileri çoğaltmaya, devrimci güçleri geriletmeye, kısaca tırmanmaya çalışmaktadırlar. Şu anda faşizmin somut şartlarının mevcut olmaması ilerideki gelişmeler sonucu bu şartların gerçekleşemeyeceği ve faşizmin Türkiye'de kesinlikle saf dışı olduğu anlamına gelmez. Tersine faşist diktatörlüğün gelmesi ancak ve ancak anti - faşist güçlerin en yoğun kitle mücadeleleri sonucunda önlenebilir.

Faşist diktatörlüğün gelip gelmemesi konusunda esas tayin edici faktör ülkenin iç şartlarıdır. Uluslararası şartlar da bu konuda ikinci derecededirler, ancak önem li rol oynarlar. Günümüzde uzun vadeli olmayan bir perspektifde gerek iç şartlar, gerek uluslararası şartlar faşist bir diktatörlüğün oluşmasına elverişli değildir. Ancak anti - faşist mücadele, güçlü ve kapsamlı bir şekilde gelişmediği, sosyalist, demokrat ve ilerici güçler görevlerini yerlerine getirmedikleri takdirde yükselen halk muhalefetinin faşist bir diktatörlükle susturulmasını ihtimal dahiline sokabilir. Bunun için önümüzdeki dönemi sosyalistler son derece iyi değerlendirmeli, anti - faşist mücadelenin örgütlenmesindeki öncü görevlerini titizlikle yerine getirmelidirler.

DÜNYA DEVRİMCİ HAREKETİNDEN HABERLER

Portekiz Sömürgeleri Bağımsızlıklarına Kavuşuyor

Portekiz'in Afrika'daki sömürgeleri birbiri ardısıra bağımsızlıklarına kavuşuyor.

Mozambik'ten sonra, Portekiz'in Afrika'daki en ufak sömürgesi olan Sao Tome ve Principe adaları da 500 yıllık sömrüge yönetiminin sona ermesi üzerine bağımsızlığına kavuştu. Binlerce Afrika'lı geçen hafta yapılan törende Portekiz bayrağının indirilip yerine Sao Tome ve Principe halkının bayrağının çekilmesini büyük gösterilerle kutlamışlardır.

Sao Taome ve Principe Demokratik Cumhuriyeti adını alan ülkenin 70 000 nüfusu vardır, geçimini kakao üretimiyle sağlamaktadır.

Merkezi Gabon'da olan ve çok az tanınan Sao Taome ve Principe Kurtuluş Hareketi örgütü siyasal bürosu Cumhurbaşkanlığına Dr. Manuel Pinto de Costa'yı seçmiştir. 65 yaşındaki Costa, ekonomi uzmanıdır ve öğrenimini Doğu Berlin'de yapmıştır.

DÜZELTME

DÜZELTME : Geçen hafta «Bandung Konferansının 20. yıldönümü üzerine olması gereken başlık, Bandung Konferansının 20. Dönemi olarak çıkmıştır. Düzeltir, özür dileriz.

Bolivya'da yeni baskılar

Bolivya'daki faşist askeri rejim hafta içinde ülkedeki sol harekete ve sosyalistlere karşı son yıllarda görülmeyen şiddette bir harekete girişti. General Hugo Banzer'in askerleri Oruro kentinde 30 kişiyi tutukladılar. Banzer hükümeti tutuklananların ülke çapında bir genel grev hazırladıklarını ve askeri rejime karşı aktif direnişe geçmek istediklerini iddia ediyor. Bolivya'daki generallerin bütün muhalefete karşı korkunç bir baskı rejimi uyguladığı gün geçtikçe daha fazla aydınlayor, buna rağmen direniş hareketleri de gün geçtikçe daha aktif oluyorlar.

Arjantin'de işçi sınıfı İsabel Peron'a geri adımlar attırıyor

Arjantin'deki güçlü işçi sendikalarının direnişi sonucunda işçilere yapılacak zammın kabul edilmesinden sonra Başkan İsabel Peron eski menejeri faşist Lopez Rega'nın hükümet dışında bırakılması yolundaki isteklere de boyun eğdi. Ancak Lopez Rega'nın hükümet dışından da ülkenin işlerine karışması huzursuzlukların bir kat daha artmasına yol açıyor. İşçi sendikalarından (CGT)'den sonra şimdi de solcuların denetimi altındaki Cetera sendikasına bağlı 200 bin öğretmen yeni atanan eğitim bakanını protesto etmek amacıyla 48 saatlik greve gitme tehtidinde bulunuyorlar. Arjantin'de işçi sınıfının kitle olarak, Peronizme karşı ilk önemli ve bilinçli başkaldırması sayılabilecek olaylar, İsabel Peron'a yeni geri adımlar attıracağa benzemektedir.

İtalya'da: KOMÜNİSTLER BELEDİYE SEÇİMLERİNİ KAZANIYOR

İtalyan Komünist Partisi, son belediye seçimlerinde büyük ilerlemeler kaydettikten sonra, şimdi de ülkenin en büyük otomotiv sanayi şehirlerinden biri olan Torino'nun Belediye Başkanlığını kazandı. Şu anda Torino 1,5 milyonluk nüfusuyla Batı Avrupa'nın komünistler tarafından yönetilen en büyük kenti durumundadır. Ayrıca İtalya'nın en büyük limanı olan Cenova'daki Komünistler de sol bir yönetim kurarak Ligurya bölgesindeki Komünist idare şeridini genişleteceklerini bildirdiler. İtalyan Komünist Partisinin seçimlerdeki başarıları, Komünistlerin hükümette yer almaması için direnen sağ kanat partilerini düşündürüyor.

Öte yandan Amerikan EXXON petrol şirketi, geçmiş yıllarda İtalya'da petrol fiyatlarına zam yapabilmek için Komünist Partisi dışında kalan bütün siyasi partilere milyonlarca dolar rüşvet verdiğini açıkladı. Amerikan kongresinde büyük tekellerin faaliyetleri ile ilgili yürütülen bir soruşturma sonucunda yapılmak zorunda kalınılan bu açıklama, gerek emperyalizmin, gerekse İtalya'daki burjuva partilerinin halk düşmanı yüzünü bütün dünya önünde açığa çıkarmıştır.

ABD emperyalizminin çaresizliği

ABD Dışişleri Bakanı Kissinger geçen hafta bir konuşmasında «Üçüncü Dünya» ülkelerine saldırdı. Özetle şöyle diyordu: «Üçüncü Dünya ülkeleri Birleşmiş Milletler'de birlikte davranarak bu örgütü kendi çıkarlarına alet ediyorlar. Önemli konularda blok oy kullanarak bizi zor durumda bırakıyorlar. Bu böyle sürerse Birleşmiş Milletler örgütüne yaptığımız mali katkıyı yeniden gözden geçireceğiz.»

Bu sözleri yorumlamaya gerek yok. Ezilen halkların, gelişmekte olan ülkelerin güçlenen anti-emperyalist mücadelesi, bunların ortak çıkarları etrafında bir arada ABD emperyalizminin karşısında tavır almaları ve BM örgütünde uzun mücadeleler sonucunda hak ettikleri yeri almış ve bu yerde kendi halklarının çıkarlarını savunmakta olmaları — işte bütün bunlar ABD emperyalizmini son derece rahatsız etmektedir. Emperyalizm dünya halklarının dalga dalga güçlenen mücadelesi ve bu mücadelenin sosyalist güçlerle birlikte yürütülmesi karşısında çaresiz kalmakta, elinden yukarıdaki gibi ilkel tehditler savurmaktan başka pek birşey gelmemektedir. Kissingerin son sözleri, emperyalizmin «Üçüncü Dünya» ülkelerinin tarihte görülmemiş ölçü de dünya ekonomi ve politikasında varlıklarını duyurmaları karşısında tarihi güçsüzlüğünün en açık ifadesidir.

devrimci mücadelenin tayin edici

İşçi sınıfı sosyalizmi günümüzde dünya çapında, uluslararası ilişkilerde farklı sosyal düzene sahip ülkeler arasında barışçı bir arada yaşama ilkelerini yerleştirmeye, bunu sürekli kılmaya çalışmaktadır. Amaç emperyalizmin, sürekli hızlanan çöküş sürecinde yeni dünya savaşları çıkartmasını engellemek, uluslararası plânda sürekli barış şartlarını yaratmaktır. Bu durum dünyadaki bütün devrimci mücadelelere daha elverişli gelişme şartları hazırlayacak, emperyalizmin eline kolunu bağlayacaktır.

Barışçı bir arada yaşama, «Sosyal Barış» değildir

Dünya politik hayatına silâhlı savaş, sıcak savaş değil de, barış şartlarının egemen olmasının anlamı, emperyalizmin sosyalizme, uluslararası işçi sınıfı hareketine ve ulusal kurtuluş hareketine karşı silâhlı zor kullanma imkanlarının azaltılması demektir. Söz konusu barış bu anlamda bir barıştır.

Farklı sosyal düzenlere sahip ülkelerin, yani kapitalist ülkelerle sosyalist ülkelerin uluslararası ilişkilerde barışçı şartlar altında varolması, iki sistem, yani sosyalizmle kapitalizm arasında barış olacağı anlamına gelmez. Çünkü bu iki sistem birbirlerinin zıttıdır, bi arada mücadele etmeden varolamazlar. Sosyalizm, kapitalizmin tarihî karşıtıdır, onun devrimci bir şekilde reddedilmesidir. İçinde yaşadığımız çağ dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır ve bütün bu çağ iki sosyal sistem arasındaki mücadele tarafından belirlenmektedir. Büyük Sosyalist Ekim Devriminden beri dünya tarihi sosyalist sistem ile kapitalist sistem arasındaki mücadele ile gelişmektedir. Sosyalizmin savunduğu ve yerleştirmeye çalıştığı barışçı bir arada yaşama şartlarında bu mücadele hiçbir şekilde durmaz, tersine daha da hızlanır. Çünkü mücadelenin temel alanı ekonomik ve politik yarışmadır. Sosyalizmin kapitalizm karşısında tarihi olarak sahip olduğu üstünlükler, bu yarışmada hergeçen gün onu daha da güçlendirmekte, kapitalizmi daha da geriletmekte, çöküşünü hızlandırmaktadır. Sosyalist güçler, iktidardakiler ve henüz iktidar mücadelesini sürdürenler, ulusal kurtuluş hareketi ile birleşerek emperyalizmi daha da zayıflatmaktadırlar.

Burada vurgulamak istediğimiz nokta, farklı sosyal düzene sahip ülkelerin barışçı bir arada yaşamasını savunmanın, sosyalizmle kapitalizm arasında mücadeleye son verilmesini savunmak demek olmadığı, tersine bu mücadelenin daha da güçlendirilmesini, emperyalizmin «silahsızlandırılması»nı, etkisizleştirilmesini savunmak demek olduğudur. Buradaki barış kelimesi politikanın savaş araçlarıyla sürdürülmesinin engellenmesi durumunun ifadesidir. Ve barış sosyalist ülkeler karşısında emperyalizmin çaresiz kalmasının sonucudur.

Yukarda belirttiğimiz olgu uluslararası plânda ne kadar geçerliyse, ulusal plânda, tek ülke çerçevesinde de o kadar geçerlidir. Uluslararası ilişkilerde barışçı birarada yaşama şartları gelişiyorsa, bu tek bir ülke (sınıflı toplumda yaşayan) içinde sınıflar arasında barış olacaktır anlamına gelmez. İşçi sınıfı sosyalizminin sosyalist maskeli düşmanları kasıtlı bir şekilde bu gerçeği tahrif etmeye çalışmakta, bu iki şeyi bir ve aynı imiş gibi göstermektedirler. Uluslararası ilişkilerde barışçı bir arada yaşama, ulusal planda «sosyal barış», sınıf mücadelesinin sona ermesi, işçi sınıfının burjuvazi ile barşı içinde yaşaması demek değildir. Uluslararası plânda barışçı şartların egemen olması için çalışmak, sınıf mücadelesini yavaşlatmak, saptırmak değildir; tersine, sınıf mücadelesinin gelişmesi için daha elverişli şartların yaratılması için çalışmaktır.

«Sosyal barış», çıkarları zıt olan sınıflar arasında uzlaşma ve mücadelenin reddi, bunlar burjuvazinin sağlamak istediği şeylerdir. Burjuvazi gücü yettiği zaman zor ve şiddetle, yetmediği zaman da sosyal demokrasi yutturmacaları, işçi aristokratlarının ihanet ve saptırmaları, revizyonist ve reformistlerin manevralarıyla işçi sınıfını «sosyal barış» (ya da bizim yerli burjuvaların deyimi ile «çalışma barışı») şartlarını kabul etmeye, yani kendisi ile mücadele etmekten vazgeçmeye zorlar.

İşçi sınıfı sosyalizmi ise sınıf mücadelesinin engellenmesinin ve yasaklanmasının mümkün olmadığını, sınıflı toplum varoldukça sınıf mücadelesinin mutlak ve kaçınılmaz olduğunu tespit eder ve bütün gücünü işçi sınıfının bu mücadeleyi en çabuk, en kesin ve tam biçimde, en kolay yoldan başarıya ulaştırması için harçar. Sosyalistler sınıflar arası barışın değil, sürekli mücadelenin ve bu mücadelenin işçi sınıfı lehine gelişme ve çözümlenmesinin savunucularıdırlar.

Bu yüzden, uluslararası ilişkilerde barışçı şartların gerçekleştirilmesi için çalışmayı, sınıflar arasında barışı savunmakla bir sayanlar, ya bu iki olgunun karşıtlığını gerçekten görememekte, dünya çapında savaş değil de barış olmasının tek tek ülkelerdeki devrimci mücadelenin gelişmesini hızlandırdığını, ve aynı şekilde tek tek ülkelerde kazanılan zaferlerin emperyalizmi zayıflatarak barışçı bir arada yaşamaya daha da mecbur ettiğini anlayamamakta, ya da kasıtlı ve maksatlı olarak işçi sınıfı sosyalizmine kara çalarak emperyalizme yardımcı olmaktadırlar.

Devrimci mücadelede Uluslararası şartlarla ulusal şartlar ilişkisi

Burada başka bir mesle ile, devrimci mücadelenin uluslararası şartları ile ulusal şartları arasındaki ilişki meselesi ile karşılaşırız. Bu her işçi sınıfı partisi için hayati önem taşıyan bir meseledir. Mücadele içinde olan bir parti, kendi ülkesinin şartlarını doğru bir şekilde tayin etmekle yetinemez, aynı zamanda uluslararası şartları da aynı kesinlikle yorumlayabilmesi, gelişme perspektiflerini şaşmaz doğrulukla tespit etmesi gerekir. Emperyalizmin bir dünya sistemi olması, anti emperyalist mücadeleyi de uluslararası plânda bir bütün olma durumuna getirmiştir. Zaten bu yüzden uluslararası şartları kavrıyamayan, ulusal plândaki şartları, gelişmeleri de kavrayamaz. Ulusal şartlarla uluslararası şartları birbirinden tecrit etmeye imkan yoktur.

Sosyalist bir parti bir gerçeği her zaman göz önüne alır ve politikasını buna göre çizer. Fakat mesle sadece mücadeleyi başlatma, geliştirme aşamasında önemli değildir, aynı zamanda ve daha da hayati bir önemle, devrim döneminde ortaya çıkar. İşçi sınıfı partisi devrim anını tespit etmede gerek ulusal plândaki şartları, karşılıklı sınıf ilişkilerini, güçler ilişkisini, gerekse uluslararası durumu, uluslararası plândaki devrimci ve karşı devrimci güçler ilişkisini büyük bir kesinlikle doğru olarak tespit etmek zorundadır.

Örneğin Lenin Ekim Devrimi öncesinde partiyi iktidara yürüme doğrultusunda seferber etmek için mücadele ederken, Rusya'nın o andaki durumunu açıklıkla tespit ediyor, bu durumun işçi sınıfının iktidarı alması için elverişli olduğunu söylüyor, aynı zamanda uluslararası şartların da buna uygun olduğunu, Avrupa'da her an bir devrim patlamasının mümkün olduğunu söylüyordu. 1917 sonbaharındaki uluslararası durum devrim için uygundur diyordu Lenin.

Buradan çıkardığımız sonuç, gerek devrimci mücadelenin gelişmesi, gerekse başarıya ulaşması için ulusal şartların uluslararası şartlarla birlikte ele alınması gerektiğidir. Fakat bu doğru ve bütün dünya pratiğinde defalarca ispatlanmış tespit, hemen yeni bir soruya yol açar. Tayin edici hangisidir?

Tayin edici olan her zam iç şartlardır

İşçi sınıfının bilimi her zaman sosyo-ekonomik gelişmede, sınıflar arası mücadelenin gelişmesinde ve devrimde tayin edici unsurun o ülkenin iç şartları olduğunu söyler. İç dinamik ile dış dinamik sentezinde tayin edici olan son tahlilde her zaman iç dinamiktir, iç şartlardır. Bu, mücadelemiz açısından çok iyi kavramamız gereken bir konudur. Uluslararası şartlar istediği kadar elverişli olsun, ulusal şartlar henüz olgunlaşmamışsa, hiçbir şey olmaz. Aynı şekilde uluslararası şartları dikkate alınmazsa iç şartlar da olumlu geliştirilemez. Bu diyalektik bir bütündür ve burada tayin edici olan iç şartlardır. Lenin'in devrimci durum ya da devrimci kriz şartları olarak tespit ettiği şartlar yerine gelmeden ve bu şartları değerlendirecek bir parti olmadan ülke içinde devrimci mücadele başarıya ulaşamaz.

Dünya tarihindeki bütün devrimlerde, devrimin olduğu ülkenin şartları devrimin gerçekleşmesi için uygun olmadan devrim olduğu görülmemiştir. Tersine uluslararası şartların elverişli olmasına rağmen, ulusal şartların elverişli olmaması yüzünden devrimci mücadelenin yenilgi ile sonuçlandığı durumlar sayısızdır. Buna iyi bir örnek Şili deneyidir.

Şimdi artık devrimci mücadelenin uluslararası şartları ile ulusal şartları arasındaki ilişkiyi şu şekilde özetleyebiliriz: Her ülkenin işçi sınıfı öncüsü, mücadelesini zafere ulaştırabilmek için gerek kendi ülkesinin somut şartlarını, gerekse uluslararası şartları doğru olarak değerlendirmek zorundadır. Uluslararası şartları doğru değerlendirmiyen bir hareket başarıya ulaşamaz, fakat başarının garantisi ve tayin edici faktörü her zaman ülkenin iç şartlarıdır.

Günümüzde uluslararası şartlar devrimci mücadelenin gelişmesi için her zamankinden daha elverişli imkânlar sağlamaktadır. Emperyalizm her zamankinden daha güçsüzdür ve giderek geri çekilmekte, zayıflamakta, çökmektedir. Sosyalizm bugün bir dünya sistemi olmuş, dünyanın üçte birinde kuruluşunu sürdürmekte, güçlenmektedir. Gerek kapitalist ülkeler proletaryası, gerekse ulusal kurtuluş hareketi emperyalizmi her zamankinden daha çok sıkıştırmaktadır. Günümüzdeki şartlar, emperyalizmin tek tek ülkelerde gelişen devrimci mücadelelere dışardan açık müdahele etmesi, karışması imkânlarını sınırlamakta, daraltmaktadır. Bu durum ulusal plandaki devrimci süreçlerin gelişmesini hızlandırmakta, onlara daha elverişli olanaklar sağlamaktadır. Fakat bu imkânlar ancak kendi iç şartlarını doğru değerlendirebilen ve iç şartları gelişmeye elverişli olan ülkeler proleterleri doğru bir şekilde kullanabilmektedir.

Her ülkede tayin edici unsur, o ülkenin işçi sınıfıdır

Uluslararası şartlar ile ulusal iç şartlar arasındaki bu diyalektik ilişki ve bu ilişkide iç şartların tayin edici olması olgusu, bizi tek tek ülkelerdeki devrimci süreçlerin tayin edici faktörü meselesine getirir.

Sosyalistlerin dünya devrimci sürecinin tayi nedici unsurunun sosyalist sistem olduğunu savunmaları, bozguncular tarafından kasten tahrif edilerek, onların tek tek ülkelerdeki devrimci harekette de tayin edici unsur olarak sosyalist sistemi gördükleri şeklinde tahrif edilmektedir. Halbuki meseleye yukarda açıklamaya çalıştığımız ulusal ve uluslararası şartlar ilişkisi bütünlüğü açısından bakıldığındc, her ülkede devrimci mücadelenin tayin edici unsurunun, o ülkenin iç şartları ile ilgili bir unsur olması gerektiği kolayca anlaşılır. Bir ülkede devrimci mücadelenin ve onun başarısının tayin edici unsuru, o ülkenin işçi sınıfıdır. Her ülkedeki devrimci mücadelenin gelişmesi o ülke işçi sınıfının eseridir. Şimdi bu konuyu daha ayrıntılı inceleyelim.

Emperyalizm başından beri uluslararası bir olgudur, kapitalizmin tarihi bir aşamasıdır. Aynı şekilde anti emperyalist mücadele de uluslararası bir olgudur. Bu mücadele günümüzde dünya sosyalist sistemi, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketi tarafındna birlikte yürütülmektedir. Dünya çapındaki anti emperyalist mücadelenin başarısının temel önşartı bu üç gücün birliği ve beraberliğidir.

Dünya devrimci sürecinin bu üç temel bileşkeni içinde dünya sosyalist sistemi tayin edici olan unsurdur. Dünya çapındaki mücadelenin sağlıklı ve verimli yürümesinde en önemli rol sosyalist sisteme düşmektedir. Bu, uluslar arası planda geçerlidir. Dünya tarihinin akışı doğrultusunda bir tespite yöneldiğimizde, vardığımız sonuç, içinde yaşadığımız dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağında bu süreci hızlandıran ve tayin eden gücün sosyalist sistem olduğudur.

Fakat dünya devrimci süreci karmaşık ve çok yönlü bir bütündür, farklı bileşkenlerin bir bütünüdür. Bu süreç kim yerde sömürgecilikten kurtuluş mücadelesi, kimi yerde anti-faşist halk cephes mücadelesi, kimi yerde burjuvazinin iktidarına son verilmesi mücadelesi, kim yerde emperyalizme karşı silahlı halk savaşı, kimi yerde ise sosyalizmin kuruluşunu mükemmelleştirme mücadelesidir.

İşte meseleye bu açıdan, yani dünya devrimci sürecinin somut bir parç sı olarak yaklaşıldığında, devrimci mücadeleye tek ülkenin şartları, tek ülkedeki devrimci mücadele, devrimin tek ülkedeki zaferi sorunlarıyla karşılaşırız. Yani uluslararası plândaki mücadeleyi tel tek ulusal plândaki bileşkenlerine ayırırız.

Burada karşılaştığımız soru şudur: Tek ülkedeki devrimci mücadelede, so yal devrimin başarıya ulaşmasında geli meleri tayin eden unsur hangisidir, so tahlilde en önemli unsur nedir? Yukard

unsuru her ülkenin işçi sınıfıdır

da belirttiğimiz gibi uluslararası plânda son tahlilde tayin edici nitelikte olan unsur sosyalist sistemdir. Şimdi cevap vermemiz gereken soru, ulusal plânda bu unsurun ne olduğudur.

Her ülkenin devrimci mücadelesinden o ülkenin proletaryası sorumludur, onun devrimci partisi sorumludur. Çünkü her ülkede en devrimci, en ilerici sınıf işçi sınıfıdır ve sosyal devrimi (ister, yerine göre, sosyalist; ister yerine göre, demokratik) gerçekleştirmek, sömürü, baskı ve zulme son vermek her ülkede **proletaryanın** tarihî misyonudur. Bu böyle olunca tek ülkedeki devrimci mücadelenin başarıya ulaşmasını tayin edecek, nihai sonuçta kimin kazanacağını, proletaryanın mı yoksa karşısındaki egemen sınıfların mı kazanacağı meselesini son tahlilde belirleyecek olan güç, o ülkenin işçi sınıfıdır.

Her işçi sınıfı partisi kendine temel görev olarak kendi ülkesindeki sosyal devrimi gerçekleştirmeyi koyar. Her partinin temel mücadelesi kendi ülkesinin emekçi halkının emperyalizmin ve sermayenin tahakkümünden kurtuluşuna öncülük etme mücadelesidir, bu hedefin gerçekleştirilmesi mücadelesidir.

Kendi işçi sınıfını örgütleyemiyen, onu iktidar hedefine yöneltemiyen bir parti, hiçbir zaman hiçbir başarı elde edez. Bunu hiçbir zaman unutmamamız gerekir.

Enternasyonalizme en büyük katkı kendi devrimini

Fakat işçi sınıfının mücadelesi tek bir ülke ile sınırlı değildir, uluslararası nitelik taşır. Sosyalist mücadele enternasyonalist bir mücadeledir. Bütün ülkelerin işçi sınıflarının birlikte yürüttükleri bir mücadeledir. Enternasyonalizm farklı ülkelerin işçi sınıflarının kardeşliği, karşılıklı dayanışması ve ortak düşmana karşı ortak mücadeleleriyle belirlenir.

Emperyalizmin çökme sürecinin, onun devrimci güçler tarafından geriletilmesi sürecinin, emperyalist zincirin de ilerlemesi (bu kopuş Ekim Devriminde olduğu gibi tek bir ülkede, ya da İkinci Dünya Savaşı sonrasında olduğu gibi birkaç ülkede birden olabilir), enternasyonalizm konusunda şu önemli sonucu gösterir: Her ülkenin proleteryası, enternasyonalizme en iyi şekilde kendi ülkesindeki devrimi başararak hizmet eder. Dünya devrimci süreci troçkizmin önerdiği gibi bir «dünya devrimi» şeklinde değil de, tek tek ülkelerdeki mücadelelerin ardarda başarıya ulaşması şeklinde cereyan ettiği için, ortak düşmana karşı ortakça mücadele etmekle belirlenen Enternasyonalizm için en büyük katkı, ortak düşmanı, emperyalizmi dünyanın bir bölgesinde yenilgiye uğratmaktır. Tek bir ülkedeki devrimin başarılı bir şekilde gelişmesinin **gerekli önşartı** genel devrim değildir, tersine tek tek ülkelerdeki zaferler dünya devrimci sürecinin ilerlemesini doğurur. Fakat aynı zamanda tek ülkedeki zafer, dünyanın diğer devrimci güçleri ile birlik içinde olmadan mümkün değildir.

Bir ülkenin işçi sınıfı ancak kendi ülkesindeki iktidar mücadelesini başarıya ulaştırmak için güçlü bir mücadele veriyorsa enternasyonalisttir. Bu mücadeleyi dünya devrimci sürecinin diğer unsurlarıyla birlik içinde sürdürüyorsa enternasyonalisttir. Enternasyonalizm ancak bu şekilde boş bir edebiyat olmaktan kurtulabilir ve gerçek hayata uygulanabilir.

Tek ülkedeki devrimci mücadele tayin edici faktörler, enternasyonalizm konularında mevcut yanlış görüşlerin eleştirisine geçmeden önce bu konulardaki görüşlerimizi özetleyelim: Bütün dündayaki işçi sınıfı sosyalistleri, farklı sistemlere sahip ülkeler arasında barışçı birarada varolma ilkelerini gerçekleştirmek için mücadele etmektedirler. Bu, kapitalizmle sosyalizm arasındaki mücadelenin bir gereğidir. Anti-emperyalist mücadelenin üç temel unsurunun, sosyalist sistemin, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve ulusal kurtuluş hareketinin tayin edici gücü olan sosyalist sistem bu mücadele ile emperyalizmin geriletilmesini hızlandırmaktadır.

Her ülkenin proletaryası mücadelesinde hem kendi ülkesinin iç şartlarını hem de uluslararası şartları birlikte ele almak zorundadır, fakat mücadelenin gelişiminde tayin edici unsur, her zaman o ülkenin iç şartlarıdır. Bu yüzden dünya devrimci sürecinin tayin edici unsuru sosyalist sistem iken bir ülkedeki devrimci süreçte tayin edici unsur o ülkenin proletaryasıdır, o ülkenin işçi sınıfı partisinin iç politikasıdır. Her ülkenin işçi sınıfı enternasyonalizme en iyi şekilde, kendi devrimini gerçekleştirerek katkıda bulunur.

gerçekleştirmektir

İŞÇİ SINIFI SOSYALİZMİ İLE BAĞDAŞMAYAN GÖRÜŞLER

1. Devrim kaçaklarının pasifizmi

Sosyalist sistemin günümüzde ulaştığı büyük ekonomik, politik ve ideolojik düzey, dünya çapındaki büyük itibarı ve dünya devrimci sürecinin tayin edici unsuru olması, birçok küçük burjuva sosyalistleri tarafından kendi pasifizmlerine temel yapılmak istenmektedir. Bunlar, kendi ülkelerindeki işçi sınıfının sağlam ilkeler etrafında örgütlenmesi ve güçlü bir iktidar mücadelesine girmesini sağlayacak, bu uğurda canlarını dişlerine takıp mücadele edecekleri yerde, bütün vakitlerini sosyalist sisteme övgüler düzmekle geçirmektedirler.

Sosyalizmin övülmesi, onun üstünlüklerinin tanıtılması işçi sınıfının sosyalist mücadelesinin, iktidar mücadelesinin bir parçası ve gereğidir. Ama sosyalist mücadele sadece bu değildir. Mücadelenin diğer gereklerini yerine getirmeden soyut şekilde sosyalist sisteme övgüler düzmekle yetinildiğinde ise, bu övgüler de gerçek birer övgü olma niteliğini kaybetmekte, mücadeleden kopuk havada lâflar olarak kalmamaktadır.

Bu tavırda olan sözde sosyalistler sadece kendi pasifizmlerine kılıf bulmak çabasındadırlar. Bunlar **kendi ülkelerinde** devrimin başarıya ulaşmasının tayin edici unsurunun sosyalist sistem olduğu görüşündedirler. Her ülkedeki devrimin o ülkenin proletaryasının eseri olacağını reddetmekte, sosyalist sistemin herşeyi yapacağını zannetmektedirler. Bunlara göre enternasyonalizm sadece sosyalist sisteme, onun başarılarına övgüler düzmekten ibarettir. Özünde yapılan şey pasifizmin, revizyonizmin, reformizmin gizlenmeye çalışılmasıdır, kısaca devrim kaçaklığıdır. Sosyalizmin dünya çapındaki başarıları karşısında sosyalist olduğunu söylemenin kişiye itibar kazandıracağını zannedip, sözde «sosylist» olmaktır. Sosyalist sistemin başarılarının her geçen gün artması dünyanın her yerinde bir sürü küçük burjuvanın bu tavıra girmesine yol açmaktadır.

Bu akım öncelikle, işçi sınıfının mücadelesinin gelişmesi için çalışmadığı, yeni devrimci sınıfları ve güçleri küçümsediği için zararlıdır. Enternasyonalizmi soyut bir övgü edebiyatına indirgediği için zararlıdır, işçi sınıfına güvenmediği ve propagandasıyla özünde işçi sınıfını pasifize etmeye hizmet ettiği için zararlıdır.

Bu küçük burjuva pasifizmi birçok ülkede ortaya çıkmakta ve işçi sınıfının mücadelesine varlığıyla zarar vermektedir. Ülkemizde ise, birçok sosyalist grup içinde çeşitli ölçülerde mevcuttur. Bir devrimci hareketin devrimciliği, onun işçi sınıfının mücadelesini örgütlemede ne kadar aktif olduğu ile ölçülür; sözleriyle değil, yaptıkları ile ölçülür. Bu, gerek gruplar, gerekse kişiler için geçerlidir. Bu gibi pasifizmi körükleyen küçük burjuva görüşlere ve tavırlara karşı işçi sınıfı sosyalizmi güçlü bir mücadele vermek zorundadır.

2. Devrim sabotörlerinin bozgunculuğu

İşçi sınıfının mücadelesinin gelişmesi için tehlikeli olan diğer bir akım da, Maoculuktur. Dünya çapında 1960'lar sonrasında anti-marksist bir akım olarak ortaya çıkan Maoculuk, ülkemizde de önceleri sosyalist hareket içinde farklı bir akım maskesi altında ortaya çıkmış, fakat zamanla bunun sosyalistler arası görüş farklılıklarıyla bir ilgisi olmadığı, tersine doğrudan anti marksist, karşı devrimci, bozguncu bir akım olduğu açıkça görülmüştür. Fakat PDA'cı-Mao'cular hâlâ birçok konuda marksist terminolojiyi kullanmakta, kafa karıştırmaya çalışmaktadırlar. Bu yüzden karşı devrimci nitelikleri Türkiye sosyalist hareketinde tamamen açığa çıkana kadar, bunlarla ideolojik mücadeleyi sürdürmek görev olmaktadır.

Mao'cular, farklı sosyal düzene sahip ülkelerin barışçı birarada yaşama ilkesine karşı çıkmakta, Lenin'in bu konudaki görüşlerini inkar etmekte ve dünya çapında savaş istemektedirler. Mao Tse-tung tarafından formüle edilen «Ya savaş devrime yol açar, ya da devrim savaşı önler» sloganıyla, dünyada yeni savaşlar çıkmasını gönülden arzulamakta, bunun devrimci mücadeleyi hızlandıracağını savunmaktadırlar. Ve üstelik bu savaşın, emperyalizmle sosyalizm arasında olmasını istemektedirler. «İki süper devlet savaşa hazırlanıyor» edebiyatı ile, sosyalist sistemi emperyalizmle bir tutup, onun dünya devrimci sürecine olan katkısını halkımızın gözünde küçük düşürmeye çalışmaktadırlar. Böylece bütün yerli gericilerin, her renkten burjuvanın, bütün burjuva basının, politikacılarının anti - sovyet propagandasına yüksek perdeden çığırtkanlıkla katılmaktadırlar. Bugün Türkiye egemen sınıflarının istisnasız bütün kesimlerinin üzerinde anlaştığı, ortak davrandığı konulardan biri de sovyet düşmanlığıdır. Bu konuda onlarla bozguncular da anlaşmaktadır. «Bozguncunun Sesi» dergisi son sayısında kendine kapak manşeti olarak «Ne Amerikan ne Rus çizmesi» sloganınını seçmiştir. İşçi sınıfı sosyalistlerini «sosyal barış»ı savunmakla suçlayanlar, kendileri egemen sınıflarla sarmaş dolaş «sosyal halvet» içinde anti-komünizm şampiyonluğu yapmaktadırlar.

Türkiye'de PDA cılık küçük burjuva milliyetçiliğinin özgül bir biçimidir. Bu yüzden proleter enternasyonalizmine düşmandırlar. Bunu her yerde «kendi gücüne güven» sloganlarını yayarak yapmaktadırlar. Dünya çapındaki mücadelede tayin edici gücün sosyalist sistem, fakat her ülkedeki mücadelede tayin edici unsurun o ülkenin proletaryası olduğu şeklindeki diyalektik ilkeyi koymadan, sadece halkların kendi güçlerine güvenmeleri gerektiğini söylemekte, her halkın diğer halklarla, sosyalist ülkelerle, kapitalist ülkeler işçi sınıfları ve emekçi halklarıyla, ezilen halklarla dayanışma içinde olması gerektigini vurgulamamaktadırlar. Böylece «kendi gücüne güven sloganı,» «Başka kimse ile dayanışma, ortak mücadele etme, kendi başına kal» demek olmaktadır. «Kendi gücüne güven» **sloganı pratik** «Ey Türk, titre ve kendine dön» sloganı ile eş anlamlı olmaktadır. Böylece emperyalizmin «böl ve yönet» politikası, Maocuların eliyle «böl ve yalnız bırak, sonra da yoket» politikasına dönüşmektedir.

İşçi sınıfı sosyalizmi, bir ülkedeki mücadelede tayin edici unsurun o ülkenin proletaryası olduğunu söylerken, aynı zamanda her devrimcinin sadece ve sadece devrimci güçlerin birliğine ve beraberliğine güvenmesi gerektiğini, sosyalist sistemin, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve ulusal kurtuluş hareketinin birliğine ve bütünlüğüne güvenmesi gerektiğini, başarının güvencesi bu olduğunu savunurlar.

«Kendi gücüne güven» sloganının bölücü, tecrit edici yanlış bir slogan olduğunu söylemek, «Başkalarının gücüne güven», ya da «sosyalist sistemin gücüne güven, herşeyi ondan bekle» demek olduğunu söylemek, değildir. Bu ikincisi ancak devrim kaçaklarının tavrı olabilir. Her iki tavır da üç temel devrimci gücün birliğini ve bütünlüğünü bozmaya, şu ya da bu unsuru pasifize etmeye, küçümsemeye ve doğrudan emperyalizme çanak tutmaya hizmet eder.

Ayrılıkların temelinde, Enternasyonalizm-Milliyetçilik ayrımı yatmaktadır

Türkiye'deki sol hareket içindeki görünürdeki ve henüz görünmeyen bütün ayrılıkların, farklılaşmaların, gruplaşmaların temelinde yatan en önemli ayırım enternasyonalizm ile milliyetçilik arasındaki ayırımdır. Bütün sapmalar özünde burjuva ve küçük burjuva milliyetçiliğinin enternasyonalizm karşısındaki yanlış tavırlarıdır. Herşeyi dünya sosyalist sisteminden bekliyenler görünüşte en enternasyonalist olsalar bile, özünde yerli devrimci güçleri pasifize ederek burjuva milliyetçiliğini güçlendirmeye hizmet etmektedirler. Diğerleri, gerek bozguncular, gerekse hâlâ küçük burjuva milliyetçiliğinin ağır eşkilde etkisi altında olanlar, üç temel gücün birliği ve beraberliğini reddederek, dünya devrim cephesini bölmeye, enternasyonalizmin yerine milliyetçiliği geçirmeye, yani burjuvaziye hizmet etmektedirler.

Özellikle ilk gelişme dönemlerinde kemalizmin derin etkileri altında kalmış olan Türkiye sosyalist hareketi, çeşitli bölümlerinde hâlâ bilinçli ya da bilinçsiz milliyetçiliğin kalıntılarını taşımaktadır. Küçük burjuvazinin son derece yoğun olduğu ve sosyalist kadroların çoğunluğunun her an halâ küçük burjuvaziden geldiği bir ülke olan Türkiye'de, milliyetçiliğin çeşitli biçimlerine karşı mücadele etmek son derece önemli bir görev olmaktadır.

PORTEKİZ'DE KARŞI DEVRİM GERİLETİLİYOR

Komünist işçiler gazeteyi devraldıktan sonra

Türkiye basını ve TRT, Portekiz'deki gelişmeler üzerine susmaya, veya yanlış haberler vermeye devam ediyor. Oysa Portekiz'de son on gündür olup bitenler Avrupa'nın çehresini birden olağanüstü değiştirmeye adaydır. 48 yıllık faşizmi yıkan demokratik bir hareketten bir yıl sonra, Portekiz işçi sınıfı, kendine özgü olan ama dikkat edildiğinde sosyalizmin evrensel ilkeleri ile tam bir uyum gösteren bir yoldan, sosyalizme doğru gitmektedir. Son on gün içinde bir yıllık devrimci sürecin gerçek bir nitel sıçrama dönemine girdiği söylenebilir.

Portekiz'deki gelişmeleri kısaca hatırlayacak olursak, bu nitel değişmeyi daha iyi kavrayabiliriz.

23 Nisan darbesinden Republica gazetesi olayına doğru

Üzerinde uzun uzun yazılıp çizilen Sosyalist Partinin Republica gazetesinin, gazetede çalışan Komünist Partili işçiler tarafından devralınmak istenmesi ve yöneticilerin işçi sınıfının çıkarlarına ihanet etmekle suçlanması olayı, Portekiz işçi sınıfının, devrimde yeni bir ileri adım atmasını hızlandırdı. Bu olaya kadar geçen bir yıl içinde, 25 Nisan 1974'de 48 yıllık bir faşizme son veren, General Spinola'nın ön planda göründüğü Silâhlı Kuvvetler Hareketi içindeki gelişmeler ve Silâhlı Kuvvetler hareketinin çizgisi oldukça ilgi çekicidir.

Başında, Portekiz mali oligarşisıyla içli dışlı olan General Spinola'nın bulunduğu darbe, Portekiz sermayesini ve NATO güçlerini pek ürkütmemişti. Portekiz sermayesi de artık Avrupa'ya açılmak, Ortak pazara girmek, bunalımdan bunalıma düşen ekonomiyi kendi lehine geliştirmek istiyordu. Faşizme son verecek kısıtlı bir burjuva demokrasisini mecburen kabul ediyordu. Çünkü kitlelerin demokratik mücadelesi kızışıyor, faşizmin kapılarını zorluyordu. Silâhlı Kuvvetler hareketi'nin faşizme son vermesi olayı sırasında hesaplanmayan faktör, işçi sınıfının ve PKP'nin örgütlü gücüydü. PKP Genel Sekreteri Cunhal'ın sözleriyle, ordu darbesi «gökten zembille inmemişti.» Uzun ve sabırlı bir çalışmanın, sıkı ve uzun geçmişe dayanan bir örgütlenmenin sonucu olmuştu. Bu gerçek, bir süre sonra ortaya çıkmaya başladı. Komünist Partisinin Silâhlı Kuvvetler Hareketi içindeki etkisi ve bu etkinin artmakta olduğu, öte yandan da bütün güçlü sendikalara hakim olduğu kesinlikle görüldü.

Provokasyonlar ve karşı devrim girişimleri de bundan sonra hızlandı. 1974 Temmuzda, ordu içindeki «ılımlılar»ı yanına alan Carlos Palmes'in darbesi başarısızlığa uğradı. Bu durum silâhlı kuvvetler hareketi içindeki sol ve komünist unsurları, ve Komünist Partisini güçlendirdi. Bir süre sonra da Spinola'nın «sessiz çoğunluğa» dayanarak gerçekleştirmek istediği darbe 28 Eylül'de önlendi. Spinola devlet başkanlığından uzaklaştırıldı. Bu, devrimin gideceği yolun yeni bir belirtisiydi. Karşı devrimci güçler provokasyonlarını artırırken, emperyalist mihraklar da boş durmuyorlardı.

Portekiz Sosyalist Partisi'nin de Komünist Partisi ile birlikte yer aldığı hükûmet koalisyonunda ilk çatlaklar başgösterip derinleşti. Anti-faşist hareketi devrim sınırında tutmak, bu sınırı aşmasını engellemek, ülkede Batı Almanya tipi bir burjuva demokrasisiyle yetinmek isteyen Sosyalist Parti, Komünistlerin gittikçe güçlenmesi karşısında, Komünist Parti'ye saldırılarını yoğunlaştırdı. İlk büyük çatlak, Komünist Partisinin istediği «sendikaların tek büyük merkezde birleşmesi» yolunda Silâhlı Kuvvetler Hareketinin yasa çıkarmasıyla ortaya çıktı. Sosyalist Parti hükümetten çekilmek tehdidini savurdu. Maocu ve goşist gruplar da her çeşit provokasyona başladılar. Şubat 1975 başlarında siyasal ortam son derece gergindi. Aynı günlerde bir NATO filosu Portekiz açıklarında NATO tatbikatı yapıyor ve 11 bin NATO askeri Portekiz'de bulunuyordu. Bu arada geçici Meclis seçimlerinin 12 Nisan'da yapılacağı kararı alındı. 17 Şubat'ta, Lizbon'da yapılan toplantıda, ılımlıların itirazlarına rağmen, Silâhlı Kuvvetler hareketi kendisini kurumlaştırma ve seçimlerden sonra da görevde kalma kararını aldı. PKP bu kararı memnuniyetle karşıladı ve destekledi. Sosyalist Parti bunun demokrasinin sonu olacağını ileri sürdü. Goşist gruplar «eylemlerini» artırdılar. 11 Mart 1975'te Silâhlı Kuvvetler içinde Spinola'ya bağlı bulunan bazı birlikler, ardında CİA olduğu sonradan belgelerle ortaya çıkan yeni bir darbe girişiminde bulundular. Bu bir dönüm noktası oldu. Bu intihar darbesi, kısa zamanda Silâhlı Kuvvetler ve gönüllü halk milisleri tarafından, özellikle PKP'nin militan güçlerinin yardımıyla bastırıldı. Spinola ülke dışına kaçtı. Sömürücülere ve provokatörlere karşı halkın kini büyüdü. Karşı devrim bir kere daha ezildi.

Bütün bu süreç boyunca, her adımda Silâhl. Kuvvetler hareketi içindeki PKP çizgisindeki unsurların etki ve güç kazandıkları, işçi sınıfının örgütlü gücünün ağırlığını koyduğu görülüyordu. Biraz ertelenerek yapılan seçimlerde Sosyalist Parti en fazla oy aldı, ama Komünist parti en etkili siyasal güç olmaya devam ediyordu. Oy sayısına güvenen sosyalistler Silâhlı Kuvvetler hareketini açıktan tahrik etmeye ve PKP'ye saldırıya giriştiler. Böylece Republica olayına kadar gelindi.

Republica olayı

Republica gazetesi Sosyalist partinin günlük yayın organıydı. Ancak gazetede çalışan işçiler Komünist Partisi üyesiydiler. Republica PKP'ye saldırılarını artırınca, işyerindeki bir anlaşmazlıkla birlikte, işçiler bazı yazıları basmadılar yöneticileri işyerine almadılar ve gazeteyi kendileri çıkardılar.

Sosyalist Parti bu olay üzerine büyük gösteriler tertipledi ve Silâhlı Kuvvetler Hareketinden gazetenin kendisine iadesini istedi. Ancak Silâhlı Kuvvetler hareketi gazeteyi kapama kararı aldı ve sözcüleri Sosyalist Parti'yi hiç de haklı bulmadıklarını ifade etti. Olay bir anda Portekiz sınırlarını aşarak bütün Avrupa'ya mal oldu. Avrupa'daki sosyalist Parti ile aynı çizgideki sosyal demokrat partiler özellikle Fransız Sosyalist Partisi Portekiz Komünist Partisine yaylım ateşi açtılar ve 48 yıldır hiç akıllarına gelmeyen «Basın, özgürlüğü», «temel özgürlükler» sorunlarını ortaya attılar. Bu arada Sosyalist Parti Başkanı Soares Fransa'ya bir ziyaret yapıyor ve bazı yeni gelişmeleri tezgâhlıyordu. Gerçekten de Fransa'da yayınlanan: Quotidien de Paris gazetesi bir sayısını Republica olarak çıkardı ve bu sayıda PKP'nin işin başından beri Sovyetler birliğinin emirlerine uygun olarak bir plan uygulamakta olduğunu iddia etti. Bu iddiasını sözümona «ispat» için de sahte bir «belge» yayınladı. Ayrıca Republica'nın kapatılması ve Sosyalist Partinin elinden böylece alınmış olmasını protesto etti. Bu yayın üzerine PKP Genel Sekreteri Cunhal gazete aleyhine dâva açtı. Silâhlı Kuvvetler hareketi de, bu defa Republica'yı işçilere devrederek Sosyalist partiye bir darbe vurdu ve Komünistlerin bir kere daha ağır basmalarını sağladı. İşçiler bütün Portekiz'de artık «devrimci haberleşme», «İşçi sınıfının çıkarları doğrultusunda devrimci haberleşme, devrimci basın» sloganını haykırıyorlardı.

Ayın 8'i (temmuz) yaklaşırken Devlet Başkanı Vasco Gonçalves'in radikal ve PKP'ye yakın çizgisi özellikle sosyalist partinin kışkırtmalarıyla tartışma konusu oluyor ve Silâhlı Kuvvetler Hareketi içindeki farklı görüşlerin, 8 Temmuz günü yapılacak bir toplantıda yeniden karşı karşıya gelmeleri bekleniyordu.

PKP bütün militanlarına «hazır ol» emri verdi ve Gonçalves'i destekleme kararı aldı.

8 Temmuz kararları

Silâhlı Kuvvetler Hareketinin, 17 saat süren toplantısından Başbakan Gonçalves'in ve temsil ettiği çizginin güçlenerek çıktığı görüldü. Bu toplantı sonunda yayınlanan «Siyasi Amaçlar Bildirisi»nin kararları arasında en önemlisi şüphesiz ki mahalli Halk Meclislerinin ve bir ulusal Halk Meclisinin kurulması ve dâvaların halk mahkemelerine devredilmesiydi. Aynı zamanda bir süreden beri devam eden tekellerin devlet leştirilmesine daha büyük bir güçle devam edilecekti Silâhlı Kuvvetler Hareketi ile halkın ittifakını sağlayacak iktidar modeli planının hedefinin bir «işçi iktidarı» oluşturmak olduğu da açıklandı. Toplantı sırasında ılımlılar bu formüle karşı çıktılarsa da, genç subaylar her yanda, her işyerinde ve orduda, Sovyetler modelinin eşi bir işçi-asker sovyetleri kurulmasını öneriyorlardı. Sonunda varılan formül, buna oldukça yakın oldu. Toplantıda alınan en önemli kararlardan biri de toprak reformunun örgütlü köylü komitelerinin denetiminde yapılmasıydı. Kararlarda, devrimin derinleştirilmesi, sınıf mücadelesinin gerçek temellerine oturtulması ve sosyalizmin kurulması yolunda adımlar atılacağı belirtiliyor ve Silâhlı Kuvvetler hareketinin çizgisi netleştiriliyordu. Bu çizgi ise Portekiz Komünist Partisinin çizgisinden özünde farklı değildi.

Sosyalist Parti bu kararlara kesinlikle karşı çıktı. Hele bu arada Republica'nın, komünist işçilerden oluşan yeni bir yönetim kadrosuna devredilmesi üzerine iki milyon ikiyüz bin oyu temsil ettiğini ve Silâhlı Kuvvetler hareketinin totaliter bir rejime geçme hazırlakları içinde olduğunu ve ne bahasına olursa olsun mücadele edeceğini ileri sürerek 11 Temmuz'da hükümetten bütün bakanlarını çekti. Bu sırada ülkenin

devam sayfa 11 de

República

PESCADORES DE PENICHE TERMINARAM A GREVE

O CONFLITO DURAVA DESDE 20 DE MARÇO

NÃ MUITA INFORMAÇÃO NOS ESTADOS UNIDOS ACERCA DE PORTUGAL

NÃO ESTRANGEIRA PROCURA DIVIDIR ANGOLA E A ÁFRICA

ALPOIM CALVÃO ORGANIZA UM EXÉRCITO FASCISTA SOB AS ORDENS DE SPÍNOLA

Olaylara yol açan Republica gazetesinin Sosyalist Parti'nin organı olarak çıkan son sayısı.

Sendikal mücadelede sosyalist çizgi ve sapmalar : -I-

ANARKO SENDİKALİZM

Görünüşte, anarşizm çağını doldurdu. Lenin'in noktaladığı ideolojik makhumiyeti, onu, uluslararası işçi sınıfı içinde etkisiz, cılız ve geleceksiz bir akım düzeyine indirdi. 1968'de Fransa'da «Mayıs Olayları» sırasındaki hortlaması bile bir saman alevinden farksız oldu.

Ama onun tarihsel yok oluşu, aynı zamanda fiili yokoluşu anlamına gelmiyor. Dünyanın dört bir köşesinde çeşitli kılıklarla ve çeşitli maskelerin ardına giz lenmiş olarak başını doğrultuyor. İşçi sınıfı hareketine, sosyalist harekete verebildiğince zarar veriyor.

Aynı yargı, anarşizm temelinden kaynaklanan Anarko-Sendikalizm için de geçerli. O da tarihsel olarak yokoldu. I., II. ve III. Enternasyonaller boyunca Marks, Engels, Rosa Lüxemburg ve Lenin gibi büyük liderlerin öldürücü darbeleri ile ideolojik planda mahkum edildi. Ancak bugün anarko-sendikalizm de çeşitli kılık ve maskelerle, gene başını kaldırıyor. Kimi zaman farkedilmesi güç eğilimler halinde, kimi zaman açıkça, işçi sınıfı saflarında sürgünler vermeye çabalıyor.

İşçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareketin bütünleşmesi mücadelesi verilen Türkiye'de de, anarko sendikalist eğilimler var. Güçsüz, doğru. Kısa zamanda ipliği pazara çıkıp mahkum ediliyor, doğru. Ancak, sosyalist hareket ile işçi sınıfı hareketi arasındaki kopukluğun ortadan kaldırılması mücadelesi verilen Türkiye'de anarko sendikalizmin geçici parlamaları dahi saflarda büyük tahribat yapıyor. Sözünü ettiğimiz iki hareketin bütünleştirilmesi, son derece zor, titiz, sabırlı çalışmaları gerektirir. Bu çalışma fabrika birimlerinde —kimilerine iğneyle kuyu kazmak gibi gelen— militan, bilinçli ve bilgili işçilerin **oluşturulması** demektir. Lenin'in işaret ettiği, sosyalist aydınlar ca işçi sınıfına bilinç taşıma görev ve gereğinin en yakıcı, en çapraşık günlerini yaşıyoruz. Sabır, inat ve kararlılıkla sürdürülmüş bir çalışmanın bir anda boşa gitmesi için, anarko sendikalist bir parlamanın ortaya çıkması yeterli olabiliyor. Bir anarko sendikalist maceracının (yada maceracılar kliğinin) yol açtığı «kör eylemler» fabrikalarda militanlaşmış veya sempatizan haline gelmiş işçileri, ise yılgın hatta kimi zaman sosyalizm düşmanı unsurlar haline dönüştürebiliyor. 1967-1975 döneminde bunun pek çok örneklerine rastlandı. Bu gün de rastlanıyor.

O yüzden, kökü anarko sendikalizme (onun da kökü anarşizm) dayanan büyük tutum ve yönelimlerin maskesini sıyırmak, onları teşhir ve mahkum etmek zorundayız.

Anarko-sendikalizmin sınıf temeli ve kökleri

Lenin 1917 Devriminin başarısının temel şartlarını açıklarken şunları yazıyordu:

«... burjuvazi gücünü, aynı zamanda alışkanlıklardan, **küçük üretimden** alır; çünkü, ne yazık ki, dünyamızda halâ pek, pek çok büyük miktarda küçük üretim kalmaktadır; oysa küçük üretim, durmadan, her gün, her saat, kendiliğinden gelme bir tarzda ve geniş ölçülerde kapitalizmi ve burjuvaziyi doğurur...» (Lenin. Sol Komünizm. Bir Çocukluk Hastalığı. Sol Yayınlar. Sf: 12)

Anarşizm (ve yavrusu Anarko sendikalizm) de gücünü aynı kaynaktan almaktadır. Gelişen kapitalizm, küçük üreticilerden, yeni kapitalistler yaratırken, onların büyük bir çoğunluğunun da yıkımına yolaçar. Küçük mülkiyetinin yok olduğunu görüp çılgına dönen küçük üreticiler, küçük patronlar, kapitalizmin hoyrat gelişmesinden duydukları umutsuzlukla, anarşizm ideolojisinin temellerini atmışlardır. Anarşizmin isim ve teori babası Proudhon «mülkiyet hırsızlıktır» derken, özünde büyük kapitalist mülkiyeti, tekelci, tefeci ve rant getirici kapitalist mülkiyeti reddetmekte ve küçük mülkiyeti «özgürlüğün temeli» olarak nitelemektedir. (Proudhon. Mülkiyet Nedir. Ararat Yayınevi. Sf. 59. 60, 61)

Sanayi devriminin ilk yıllarında kendilerinin sömürülmesini sağlayan (ve geleceğin toplumunda kendilerinin kurtuluşunu müjdeleyen) makinaları tahrip eden işçilerle, anarşizmin, kapitalizme karşı çıkışı arasında büyük farklılık yoktur. Bu nitelikleriyle anarşizm, besbelli ki bir işçi sınıfı ideolojisi ve felsefesi değildir. O katıksız bir küçük burjuva düşüncesi ve tavrıdır. Bu haliyle gerçek bir sapma, işçi sınıfı hareketi içinde kıyasıya mücadele edilmesi gereken bir «düşman eğilim» dir.

Lenin, işçi hareketi içinde hangi düşmanlar karşı mücadele verilirken bolşevizmin gelişip güçlendiğini ve savaşçı niteliğine kavuştuğunu anlatırken şöyle diyordu:

«Bolşevizm, anarşizmi esinleyen veya ondan bazı şeyler kaparak en önemli konularda bilinçli bir proleter sınıf savaşının koşul ve gereklerini tanımayan **küçük burjuva devrimciliği** ruhuna karşı uzun yıllar süren savaşlar vererek büyüdü. Marksist teori ortaya koymaktadır — ve Avrupa'daki bütün devrimler ve devrimci hareketler doğrulamaktadır — ki kapitalist rejimde devamlı bir baskıya ve çoğu zaman yaşama koşullarının şiddetli ve hızlı bir biçimde ağırlaşmasına ve tahribata uğrayan küçük mülkiyet sahibi, küçük patron (geniş ölçüde yaygın ve bir çok Avrupa ülkelerinde önemli bir kitle teşkil eden toplumsal bir tiptir) kolaylıkla aşırı devrimci olmakta ve fakat tutarlılık, örgütlenme bilinci, disiplin ve kararlılıktan yoksun bulunmakatadır. Kapitalizmin hoyratlıkları karşısında çılgına dönen küçük burjuva, anarşizm gibi, kapitalizme özgü bir toplumsal olgudur. Bu tür devrimciliğin kararsızlığı, boşluğu, süratle teslimiyete, duyarsızlığa, boş fanteziye ve hatta moda olan şu veya bu çeşit burjuva eğilimi yönünde çılgın bir tutkuya dönüşme özelliği herkesçe bilinmektedir» (Lenin. Seçme Eserler Sh: 525)

Anarşizm kendini, bireysel terörizm, örgütlülüğü red, kitlelere —ve özellikle işçi sınıfına— inançsızlık, kapitalizmin kör bir reddiyesi olarak ortaya koyarken, onun çocuğu anarko sendikalizm de işçi sınıfının ekonomik / demokratik mücadelesinde benzeri eğilim ve çizgilere ebelik eder.

Küçük-burjuva eğilimlerin, özlem ve umutsuzluklarının ifadesi olan anarşizmle, işçi sınıfının ekonomik / demokratik örgütleri (sendikalar) arasında ortak nokta olamayacağı ortadadır. Bu haliyle anarsizm ve sendikacılık da, birarada bulunamaz iki kavram gibi görünür. Doğrudur da. Ancak kendine hayat arayan anarşizm, bazı — temel— niteliklerinden vazgeçme pahasına sendikal harekete sızmak istemiştir. Bunu belli dönemlerde ve çok kısa süreler için başarmıştır da. Tabii beraberinde küçük burjuva ideolojilerinin (bu konuda anarşizmin) bütün sapma ve özünde sınıf düşmanı niteliklerini de getirerek.

Anarko sendikalizm öncelikle, anarşizmin otorite tanımayan, bireyci çizgisinden esinlenmiştir. Anarko sendikalizm bireysel, keyfi kararlarla yönetilen, örgüt işçi kural ve otoriteyi «asgari» düzeye indiren sendika modelleri yaratmaya çabalamıştır. Ancak bunun sendikal mücadelenin mutlak yenilgisi ve sonu demek olduğunu sosyal pratik acı darbe ve yenilgilerle ortaya koyunca, kaypak kararsız küçük burjuva düşüncesi bir başka uca yönelmiş ve bu defa da sendikaların, işçi sınıfı mücadelesindeki yerini olağanüstü abartmıştır. İşçi sınıfının örgütler ağının merkezini (partiyi) reddetmekten yola çıkan anarko sendikalizm, sendikaları geleceğin (?) toplumunun temel taşları olarak kabul etmiştir. Proudhon «işletme, hükümetin yerini alacaktır» diyordu. Anarko sendikalistler buradan yola çıktılar ve burjuva devletini yıkacak olan toplumsal devrimin «büyük bir vasıtası» olarak sendikaları kabul ettiler.

«Özgürlük» diye nitelikleri küçük mülkiyetin geri dönüşsüz yokoluşunu gören, umutsuz, yılgın anarko sendikalistler, burjuva devlet cihazını parçalayarak dönüştürme (devralma) biçiminde özetlenen bilimsel sosyalist görüşe karşılık burjuva devletine karşı amaçsız, kör bir tahrip eylemini önermektedirler.

Bu yönelim, sonunda anarko sendikalistlerin kırk yıldır çiğnedikleri «soyut» bir genel grev çağrısına dönüşmüştür. Genel grev artık bir araç değil bir amaç olmuştur anarko sendikalizm için. Onlara göre işçi sınıfının kurtuluşunu (tek başına) bu emsalsiz silâh sağlayacaktır. Kitlevi direnişler, ardarda patlayan genel grevler sonunda burjuvaziyi devirecektir. Sonra?... Sonrası için duru bir görüş değil pek çok içeriksiz ve karışık söz var anarko sendikalist literatürde.

Anarko-sendikalizmin özellikleri

Bugün çeşitli kılık ve maskelerle işçi sınıfı içinde kendisine yer aradığını söylediğimiz anarko sendikalizmin özellikleri nelerdir? Onu ele veren belirtiler nelerdir?

Anarko sendikalizm öncelikle «örgütlülüğü» reddetmektedir. Yani işçi sınıfının merkezi disiplini, anarko sendikalistler için boş bir hayal, gereksiz bir avuntudur. Her şeyin temeli sendikadır. Siyasi mücadeleyi sendika yürütecektir. Toplumsal huzursuzluk ve memnuniyetsizlik patlama noktasına ulaşıncaya kadar (yani ülke hatta dünya çapında genel grev mümkün oluncaya kadar) siyasi mücadele verilmeyecektir. «İşçiler hükümdar olmadıkları sürece esir kalmak zorundadırlar» (Proudhon. Felsefenin Sefaleti. Sol Yayınlar. Sf: 112)

Anarko sendikalizm merkezi bir otoriteyi reddettiği gibi, sendikalar içinde de örgüt işçi kuralları reddetmekte ve bütün karar mekanizmasını üç-beş kişilik dar bir anarşist kliğin eline teslim etmeyi savunmaktadır. Söz konusu mücadele artık sabırlı, titiz bir mücadele değil, kör bir direniş çılgınlığıdır: Yerli yersiz (her fırsatta) direnişler patlak vermelidir. Direniş eğitecektir. Kurbanların «kanında» burjuvazi boğulacaktır.

Parlak ve kof öğütlerdir bunlar. Örgütsüz direnişin gerçek anlamda eğitmeyeceği, yıldıracağı; kurbanların kanında boğulacak burjuvazinin, örgütsüz bir mücadelenin kurbanlarının kanlarıyla fabrikalarını, tezgahlarını besleyebileceklerini tarih pek çok defa ortaya koydu.

Bu öngörüyü kuşkusuz anarko sendikalistler becerememektedirler. Ancak hayat bunu onlara ister istemez öğretmekte, göstermektedir. O zaman «terörizm» işin içine girmektedir. Uzayan grevi sonuçlandırmak, toplu sözleşme imzalamaya yanaşmayan patronu ikna (!) etmek için silâhlı işçi «timleri» önerilmeye başlanmaktadır. (Cohn-Bendit, Mayıs 1968'de Fransa'da bu nu önerdi ve uygulamaya kalktı. Aynı görüşler Türkiye'de de bir ara ciddi ciddi savunulup tartışıldı).

Anarko sendikalizmin bir başka yönü de sosyalist aydınlara duyulan açık düşmanlıktır. Bu yönüyle uvriyerizme ve sendikalizme yaklaşan anarko sendikalizm, sendikalarda işçiler dışında hiç bir unsurun varlığını kabul etmemektedir. Onlara göre, aydınlar, sendikalarda, bilinç taşıma şeklindeki tarihsel görevleri için değil (asla değil) «kendilerine emredilen geveze küçük domuzcuklar» olarak yeralmalıdırlar.

Bu yönüyle anarko sendikalizm, temelinde karşı çıktığı siyasi örgütlenmeye bile «evet» demektedir. Ama bir şartla: İşçiler kendi partilerini kendileri kuracaktır ve yalnız kendileri kuracaktır.

En genel özellikleri ve temelleriyle ele aldığımız anarko sendikalizmin ileri sürdükleri kendi içinde de büyük tutarsızlıklar taşıyor. Bu, onun küçük burjuva karakterinin sonucudur. Bir yerde sendikaları reddeden anarko sendikalizm, bir başka yerde (hatta aynı yerde) sendikaları tek temel örgüt olarak kabullenmektedir. Bir yerde işçilere «hükümdar olana kadar esir olmaya devam» ı öğütleyen anarko sendikalizm, bir başka yerde genel grevle, tek başına genel grevle burjuvaziyi devirmeye kalkışmakta, kör ve temel amaçtan yoksun bir direniş örgütleyiciliği (!) ile işçileri maceracılığın batağına çekmektedir. Bir yerde aydın düşmanlığını meslek edinip, uvriyerizme kapılanan anarko sendikalizm, bir başka yerde sendika yönetimlerini dar bir kliğe, bir ahbap çavuşlar çetesine teslim etmekte, işçilerin sendika yönetimine karışmasını ve katılmasını engellemektedir.

Ama her yerde anarko sendikalistler işçi sınıfı hareketine ve sosyalizm mücadelesine zarar vermektedirler. Ortak nitelikleri ve karakterleri budur.

Anarko sendikalizmin özellik ve belirtilerini genel olarak ele aldık. Türkiye'deki yansımalarını ve filizlenmelerini gözden geçirmek, teşhir etmek ve anarko-sendikalizmle mücadele işçi sınıfının ekonomik siyasal ideolojik mücadele bütünlüğü içindeki görevlerimizdendir.

PATRON ZULMÜNÜ VE SARI SENDİKACILIĞI YIKAN,

HİLÂL İPLİK İŞÇİLERİNE SELAM!

Gaziantep'de ortakları arasında Ali Demir'in de bulunduğu bir fabrika var: Hilâl İplik Fabrikası. 800 işçinin çalıştığı bu fabrikada da patron sömürüsü, zulmü alabildiğine yoğundur. Hakkını aramak isteyenler, sarı sendikacıların oyunlarına karşı çıkanlar patron tarafından kapı dışarı edilirler. Ama Hilâl İplik işçileri artık bu gidişe son demeye kararlıdır ve bu yolda yoğun bir mücadeleye girişmiştir..

Olayların başlangıcına bakalım:

Türk - İş'e bağlı sarı TEKSİF sendikası, bir süre önce, işyerinde yetkili sendika olarak sözleşme yapmıştır. Bu sözleşme, sarı sendikacılığın şanına yaraşır biçimde, patronla; işçileri en rahat sömürebilmenin yollarına göre yapılmıştır. Ve sözleşme imzalandıktan sonra «işçi kıyımı» başlatılmış, işçi sınıfının uzun vadeli mücadelesini kavramış işçi önderleri işten atılmaya başlanmıştır. İşçi kıyımında sürekli olarak kullanılan 17. madde burada da işçilerin karşısına çıkarılmış ve önce 17 işçinin işine son verilmiştir.

17 işçi arkadaş, mücadeleye kararlılıklarını bir bildiriyle de açıklamışlardır. Bildiri özetle şöyledir:

«Bizler fabrikada üretimi kendimiz yaptığımız halde, bundan hiçbir şekilde payımızı alamamakta, sadece karın tokluğuna modern köleler olarak çalıştırılmaktayız. Patronlar ve sarı sendikacılar ise sırtımızdan milyonlar vurmaktadırlar.

İşten atılan arkadaşlarımız hiçbir yasal haklarını alamamakta, patronların çıkarını kollayan sarı sendika, Bölge Çalışma Müdürlüğü ve İş mahkemelerinde süründürülmektedirler. Bunun en açık bir örneğini patron ve sarı sendika baskısıyla işten atılan bir arkadaşımızı desteklediğimiz icin biz 17 kişiyi de işten attıkları zaman gördük. Biz işten atılan arkadaşlarınız olarak haklarımızı her ne pahasına olursa olsun aramak üzere, TEKSİF'e gittiğimiz de sarı sendika başkanı patronla işbirliği yaparak hiçbir hakkımızın olmadığını söylemiştir.

KARDEŞLER

Patron ve sarı TEKSİF'in oyununa dur demek icin saflarımızı sıklaştırarak MÜCADELEMİZİ ÖRGÜTLÜ BİR GÜÇ OLARAK VERELİM. HAK VERİLMEZ ALINIR ilkesine uyarak mücadelemizde kararlı olduğumuzu ortaya koyalım.

İşçi sınıfının mücadelesi, ekonomik örgütümüz olan DEVRİMCİ SENDİKALARDA BİRLEŞEREK, siyasal örgütlenmeyi sağlıyarak ZAFERE ULAŞIR.

PATRON VE SARI SENDİKA ÇEMBERİNİ KIRMAK İÇİN BİRLEŞELİM.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ İŞ - EKMEK VE HÜRRİYET MÜCADELESİ.

YAŞASIN TÜM HALKIMIZIN BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ VE SOSYALİZM KAVGASI.

Hilâl İplik Fabrikasında işten atılan, fakat sonuna kadar direnecek olan işçiler...»

Bundan sonra, mücadele daha da hızlanmıştır. Patron, işçileri yıldırmak amacıyla daha da sert tedbirlere başvurmuş, 4 Temmuz günü; Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üyesi Ahmet Kıllı arkadaşı da işinden çıkarmıştır. Ama patronun silâhı geri tepmiştir. 5 Temmuz sabahı işçiler «işten çıkarılan işçi arkadaşlarının işe alınması» için üretimi durdurarak, direnişe başlamışlardır. İşçi sınıfımızın birlik ve dayanışmasının en güzel örneklerinden biri daha Hilâl İplik fabrikasında gösterilmiştir. Patron daha direnişin başından jandarma çağırarak işçilere göz dağı vermek istemiş, fabrika askerler tarafından kuşatılmıştır. Çevre fabrikalardan gelen işçiler de topluca direnişi desteklemeğe başlamışlardır.

Bu sırada direnişte bulunan (B) vardiyasının yerini almaya gelen (C) vardiyası işçileri de direnişe katılmışlar ve işyerine hergünkü gibi fabrika otobüsleriyle değil kendi tuttukları kamyonlarla gelmişlerdir.

Bu sırada jandarma komutanının emriyle jandarmaların işçilerin üzerine dipçikle yürüdükleri görülmüş, ancak işçiler «ölürüz ama yine bizi direnişten döndüremezsiniz» diyerek kararlılıklarını göstermişlerdir.

İşçilerin kararlı tutumu karşısında, patronlar geri çekilmişler ve 4 işçi temsilcisi ile işçi isteklerini görüşmeyi kabul etmişlerdir.

İşçilerin topluca tesbit ettiği istekler şunlardır:

1 — Mevcut toplu sözleşme olduğu gibi uygulanacaktır.

2 — Bu direniş dolayısıyla hiçbir işçi işinden atılmıyacaktır.

3 — Sendikal faaliyetlerinden dolayı hiçbir işçi işinden atılmıyacaktır.

4 — Atılan işçiler tekrar işe alınacaklardır.

Bu istekler etrafında görüşmelere başlandı. İkibuçuk saat süren görüşmelerden sonra patron ve jandarma istekleri kabul ettiklerini işçilerin dağılmasını istemişlerse de, işçiler anlaşmanın yazılı olarak yapılmasını ve bunun bir nüshasının işçi temsilcilerine verilmesini istemişlerdir. Jandarma komutanı ve patron işçileri bu kez tehdit etmeye vatan, millet, Sakarya nutukları atmaya başlamışlardır. Bütün baskı ve tehditler sökmeyince, işveren, jandarma komutanı ve işçi temsilcilerinin imzasını taşıyan bir anlaşma imzalanarak teklifin ilk üç maddesini kabul etmek zorunda kalmışlardır. Ali Demirel'in de ortakları arasında bulunduğu bu fabrika'da özellikle Teksif'in de bütün engellemelerine rağmen, Hilâl İplik işçilerinin isteklerini kabul ettirmeleri ve hiçbir provokasyon ve oyuna gelmeden direnişi başarıyla sürdürmeleri işçi sınıfının bir zaferi olarak selâmlanmalıdır.

Olaylardan sonra, işçileri tahrik ettikleri iddiasıyla TSİP Gaziantep İl Başkanı Zeki Keskin, TSİP yöneticileri İsmail Alkan, Serdar Öztekin, Ali Enikli ve Hayri Gezer hakkında kovuşturma açılmıştır.

YİNE KOMANDOLAR SAHNEDE

Hilâl işçileri, kararlı direnişleriyle, işverene isteklerini kabul ettirmişler, bir protokol da imzalamışlardır. İsteklerinin kabul edildiği bu protokolu jandarma komutanı da imzalamıştır.

Ancak olaylardan bir süre sonra Hilâl İplik patronları, fabrikadaki uyanışı ne bahasına olursa olsun bastırmak üzere çevreden komandolar getirtmişler ve işyerinde yeni olaylar çıkartmaya çalışmışlardır.

Patronlar, 30 kadar eli silâhlı komandoyu işe almışlar ve 14 Temmuz gecesi bu silâhlı komandoları işçilerin üzerine sürmüşlerdir. Fabrika binasının dışına çıkmak isteyen işçi Metin Aykaç'ın başına fabrika şefi demirle vurmuştur. Fabrika bekçisi de aldığı emir üzerine av çiftesi ile işçilere ateş etmeye başlamıştır.

Sermaye basınının yazdığı gibi işçilerin arasında hiç bir çatışma olmamış, doğrudan doğruya eli silâhlı patron uşakları işçilere saldırmıştır. Saldırı bir saat sürmüştür. Üç işçi daha yaralanmıştır.

Bu sırada fabrikayı kuşatmış olan jandarma ekipleri olaylara seyirci kalmışlar, ancak daha sonra 70 kadar işçiyi tutuklamışlardır.

Bu işçiler ifadelerinden sonra serbest bırakılmıştır.

Görüldüğü gibi, Hilâl İplik patronu eski metodların sökmediğini ve işçilerin kararlı olduklarını görünce satılmış faşist komandolara baş vurmuştur.

İşçi sınıfının bilincine ve direncine çarpan patronların yeni taktikleri işçiler üzerine komandoları sürmektir. Bunun bir örneği de Hilâl İplik Fabrikasında vermektedirler.

Ancak Türkiye'nin çeşitli işyerlerinde olduğu gibi Hilâl İplik Fabrikasında da sarı sendika çemberi yıkılacak; iş - ekmek - hürriyet mücadelesi sürecek ve mutlaka zafere ulaşacaktır.

Narin işçileri patronu dize getirdi

Türkiye İşverenler Sendikası Konfederasyonu ve Türkiye Tekstil işverenleri sendikası genel başkanı Halit Narin'in Çerkezköy'deki fabrikasında çalışan 600 işçi 3 Temmuz sabahı direnişe geçerek, baskı, zulüm ve sömürüye «dur» demişlerdir.

Dokuma işkolunda, en düşük ücret ve ağır çalışma koşulları altında çalıştırılmak istenen Çerkezköy Narin işçilerinin, işgüvenliğinin sağlanması, servis sorunlarının çözümlenmesi, iş emniyetinin sağlanması, toplu iş sözleşmesinin tam olarak uygulanması ve günün koşullarına uygun bir ücret zammı için başlattıkları kararlı direniş karşısında, işveren Halit Narin ancak iki gün dayanabilmiştir. İşçilerin isteklerinin tümünün yerine getirileceğine dair bir tutanak imzalandık tan sonra direniş bitmiştir.

Direnişi, civardaki bütün köylüler, öğretmenler ve tüm devrimci, demokratik güçler desteklemişlerdir.

Tüm Dokuma - İş sendikasının gönderdiği destekleme telgrafı da işçiler arasında coşkuyla karşılanmıştır.

Bu arada, işveren ve sarı Teksif'in, direnişi kırmak için ortaklaşa girişitikleri bozgunculuklar sürmemiştir.

Narin işçilerinin direnişi karşısın da, çevredeki diğer patronlar da telâşa kapılmış ve bu arada Akip işçilerinin de direnişe geçmesini engellemek üzere ücretlere bir miktar zam yapılmıştır.

Çerkezköy dokuma işçilerinin, patronların baskılarına ve ağır sömürüsüne karşı başlattıkları İŞ-EKMEK-HÜRRİYET mücadelesi, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın iktidarına dek sürecektir.

HALKIMIZA

KARDEŞLER: BABA TOPRAKLARIMIZI YOK PAHASINA YUMURTA FİYATINA KAPATAN İŞVERENLER, BU YETMİYORMUŞ GİBİ ŞİMDİ DE DÜN O TOPRAKLARIN SAHİBİ OLAN BİZLERİ İNİM İNİM İNLETİYOR, BASKI ve ZULMÜN EN AĞIR EN İNSAFSIZINI UYGULUYORLAR.

BİZLER NARİN MENSUCAT A.Ş. İŞYERİNDE ÇALIŞAN 700 işçi çok düşük ücretle yıllardır her türlü sosyal güvenlikten yoksun bir köle gibi çalıştırıldık, hak isteyen işçi kardeşlerimize defolun gidin diye kapıyı gösterdiler, işten attılar. İşveren köpeklerini taze etle beslerken biz işçilere kokmuş et verdi. Bir iş elbisemiz dahi yok, işçi servislerine 120 kişi istif ediyorlar. Bizleri hayvan gibi taşıyor, hayvan muamelesi yapıyorlar. Hakkımızı istediğimiz zaman, cahil köylüler hak istemek sizin nenize işinize gelirse çalışın, işinize gelmezse defolun gidin size iş yok diye işten atıyorlar.

KARDEŞLER: BÜTÜN BU BASKI ve ZULMÜN AMACI NEDİR? Bütün bu baskı ve zulmün amacı, biz 700 Narin Mensucat işçilerinin haklı mücadelesini geriletmek, işçiler arasında birliği parçalamak amacını taşımaktadır, sömürülerini baskı ve zulümle devam ettirmektir. Yiğit NARİN MENSUCAT İŞÇİLERİ işverenin her türlü baskısına karşı yürüttüğü haklı mücadele mut laka başarıya ulaşacaktır.

Biz işverenden sadaka istemiyoruz, kendi gücümüze ve devrimci sendikamız DİSK'e bağlı Tekstil'e güveniyoruz.

YOKSULLUK KADER DEĞİLDİR. YOKSULLUKTAN KURTULMAK BİZ İŞÇİLERİN ELLERİNDEDİR.

KARDEŞLER: 700 Narin Mensucat işçisi, işverenin baskı ve zulüm zincirini kırmak için bu sabahtan itibaren yasal haklarımızı almak için direnişe geçtik.

DİRENİŞİMİZ; Bizleri köle gibi çalıştıran, bizlere kokmuş et yedirip, köpeklerine taze et yediren, bizlere bir iş elbisesi bile vermiyen işverene karşıdır.

DİRENİŞİMİZ; Hak istediğimiz zaman ulan cahil köylüler hak aramak sizin neyinize defolun gidin diyerek işten atan işverene karşıdır.

DİRENİŞİMİZ HAKLARIMIZI ALANA KADAR SÜRECEKTİR.

BİZDEN EMEK BİZDEN TER, HAKKIMIZI PATRON YER.

İŞÇİ SINIFIMIZI, EMEKÇİ HALKIMIZI TÜM DEMOKRATİK - DEVRİMCİ İŞÇİ SINIFIMIZDAN YANA OLAN KURULUŞLARI, DİRENİŞİMİZİ DESTEKLEMEYE ÇAĞIRIYORUZ.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFIMIZIN BİRLİĞİ.

YAŞASIN YİĞİT NARİN MENSUCAT İŞÇİLERİNİN HAKLI DİRENİŞİ.

KONFEDERASYONUMUZ DİSK. SENDİKAMIZ TEKSTİL.

İŞÇİYİZ, GÜÇLÜYÜZ - İŞÇİYİZ, HAKLIYIZ...

NARİN MENSUCAT İŞÇİLERİ

Sahibi : Mehmet Yücel Sorumlu Müdür : Yalçın Yusufoğlu / Yönetim yeri : Cağaloğlu, Başmusaip Sokak, Tan Apartmanı, No: 11. İstanbul Dizgi : Murat Matbaacılık Koll. Şti. 27 45 71 / Baskı : Karaca Ofset 27 53 45 / Dağıtım : Hürriyet Gazete Dağıtım T. A. Ş. / Son Baskı Tarihi : 21.7.1975

TSİP Dava İddianamesi...

tüzük ve programına da uygundur. Ben bu toplantıyla ilgili olarak, bildiri de dahil olmak üzere hepsinden sorumlu olduğumu kabul ediyorum. Yalnız bu toplantı ve bildiriden değil, o sırada ve halihazırda Partimizin Merkez Yürütme Kurulu üyesi olduğum için, Partimizin bütün Türkiye çapında yaptığı eylemlerden de sorumluyum. Bu konuda bir noktayı daha açıklamak istiyorum. Biz bu toplantıyı yalnız anti - faşist ve anti - emperyalist olduğumuz için yapmadık. Biz aynı zamanda sosyalist olduğumuz, sosyalist partili olduğumuz için yaptık.

4. İddianamenin dördüncü ve son hattı, sosyalist kavramların, terim ve alıntıların makyavelist bir anlayışla yorumlanmasının üstüne kurulmuş olmasıdır. Şöyle ki, sırf sosyalist partimizi ve işçi sınıfı sosyalistlerini mahkum etmek amacıyla terim ve kavramlar, alıntılar tahrif ve tahrip edilmiş, işçi sınıfı sosyalistleri yıkıcı, kan dökücü, vandalist olarak tanıtılmaya çalışılmıştır. Böylesi bir maksattan işçi sınıfı sosyalistlerini tenzih ederim. İşçi sınıfı sosyalistleri asla esrarengiz işler çeviren komplocu yıkıcı, kan dökücü, vandalist değillerdir. Savcı, pek çok devrimci liderlerden alıntılar yaparak iddiasını pekiştirmeyi sık sık tercih etmektedir. Bu yüzden bir alıntı da biz yaparak iddiayı cevaplamak isteriz. Karl Marks, sosyalistlerden, kapitalist toplumdan mutlaka doğacak olan çocuğu daha kansız ve acısız doğurmayı sağlayacak ebeler olarak bahseder. «Biz sosyalistler ebeyiz» der. Karl Marks bu sözleri ettiğinde kapitalizm rekabetçi dönemini yaşıyordu. Burjuvazi ilerici barutunu yitirmemişti. Yeryüzünde bir tek sosyalist ülke yoktu. Uluslararası işçi sınıfı hareketinin çapı, bu güne bakarak çok küçüktü. Biz emperyalist sistemin çöküş, sosyalizmin ve halk kurtuluş savaşlarının dünya çapında ilerleyiş çağında yaşıyoruz. Bu döneme bakınca, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi, bugün teknik ve moral bir üstünlük kazanmıştır. Her dönemde mücadelenin öz ve biçimini somut şartların somut tahliline göre saptayan işçi sınıfı sosyalistleri günümüz şartlarında artık «ebe» ne kelime, bu konuda nisaiye uzmanıdırlar. Hakim sınıflar ve onların sözcüleri, bugün işçi sınıfı sosyalistlerinden yıkıcı, kan dökücü, komplocu, vandalist ima eden kelimelerle söz ederken veya ima ederken, aslında aynaya bakmakta ve kendi çirkin yüzlerini görmektedirler. Ve bütün bunların sonucu olarak savcının iddianamesindeki bütün isnad edilen suçların hiçbirini işlemedim. Kabul etmiyorum. Partimizin bütün yaptığı hareketler ortadadır, tüzük ve programına uygundur, yasaldır, iddianame hakkında söyleyeceklerim bu kadardır.»

portekiz...

çeşitli yerlerinde Komünistlerin yönetimindeki Sendikalar Birliğinin çağrısı üzerine yüzbinlerce Portekiz'li Silâhlı Kuvvetler ve Komünist Partisi lehinde gösteriler yapıyorlardı.

12 Temmuz'da, bu olay üzerine yeniden toplanan Silâhlı Kuvvetler hareketi Devrim Konseyi, Sosyalist Partinin şantajına pabuç bırakmak niyetinde olmadığını gösterdi ve istifa eden bakanların yerine bu görevi yerine getirebilecek yeni bakanların atanacağını bildirdi. Öte yandan karşı devrimci yeni girişimleri önlemek üzere bütün askeri birliklere alarm verildi.

Portekiz, böylece devrimci gelişmede yeni bir noktaya, bir dönemece varmış oluyor. Karşı devrimci güçler, onların sol kanadı sayılabilecek Sosyalist Parti, goşist provokatör gruplar ve emperyalistler şüphesiz ki Avrupa'nın Batı ucundaki Portekiz'de sosyalizmin kurulmasına seyirci kalmayacaklardır. Ancak, uluslararası proletaryaya, sosyalist sisteme güvenini hiçbir zaman kaybetmemiş olan ve güçlü bir örgütlenmeye, ülkenin bütün kilit noktalarında militanlara sahip bulunan Portekiz işçi sınıfı da, devrimi korumaya ve ilerletmeye o derece kararlıdır. Portekiz'de yaşanan büyük deney, dünya devrimci hareketine gelişme süreci ile ışık tutacak, yeni zenginlikler getirecek niteliktedir.

İşçi Sınıfı, Portekiz'de devrimi korumaya sonuna kadar kararlıdır. Sosyalist sistem ve uluslararası işçi sınıfı hareketi Portekiz işçi sınıfının yanındadır. Ve emperyalizmin ve faşizmin son kalalerinden biri, artık Portekizde bir daha doğrulamayacak şekilde yıkılmıştır.

AVRUPA GÜVENLİK VE İŞBİRLİĞİ KONFERANSI ZİRVE TOPLANTISI GERÇEKLEŞİYOR

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Zirve Toplantısının 30 Temmuz 1975 tarihinde Finlandiya'nın Helsinki şehrinde yapılacağı geçen hafta açıklandı. Burjuva basın ve yayın organlarının üzerinde pek faz la durmadıkları bu konferans, Avrupa ve dünya halklarının geleceği konusunda olağanüstü bir önem taşımaktadır. Kısa bir süre sonra toplanacak olan zirvenin kararlarını ve altına 35 ülkenin imza koyacağı anlaşmanın uluslararası muhtevasını doğru yorumlayabilmek için Avrup Güvenlik ve İşbirliği konferansının ne olduğunu, nasıl oluştuğunu ve neyi amaçladığını yakından bilmek zorundayız.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Nasıl Oluştu?

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Zirve Toplantısının 30 Temmuz 1975 tarihinde Finlandiya'nın Helsinki şehrinde yapılacağı geçen hafta açıklandı. Burjuva basın ve yayın organlarının üzerinde pek faz la durmadıkları bu konferans, Avrupa ve dünya halklarının geleceği konusunda olağanüstü bir önem taşımaktadır. Kısa bir süre sonra toplanacak olan zirvenin kararlarını ve altına 35 ülkenin imza koyacağı anlaşmanın uluslararası muhtevasını doğru yorumlayabilmek için Avrup Güvenlik ve İşbirliği konferansının ne olduğunu, nasıl oluştuğunu ve neyi amaçladığını yakından bilmek zorundayız.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Nasıl Oluştu?

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin dünyada ve Avrupa'da barışın pekiştirilmesi ve sosyalizmin başarılarının uluslararası plânda güç kazanması için barışçı birarada yaşama ilkesi temeli üzerinde yaptıkları yoğun çalışmaların bir sonucudur.

Avrupa'da ortak bir güvenlik sisteminin kurulması Varşova Paktı'nın başlıca amaçlarındandır. Bu ortak güvenlik sisteminin kurulması için ilk somut öneri, Varşova Paktı ülkelerinin 4-6/7/1966 Bükreş toplantısında yapılmıştır. Bundan sonra sosyalist ülkeler bu konuda yoğun bir çalışma içine girmişlerdir.

24-26 Nisan 1967'de Avrupa Komünist ve İşçi Partileri, Avrupa Güvenliği konusunda Karlovy Vary'de kendi aralarında bir konferans tertiplediler. Bu konferansta, proleter enternasyonalizmi ilkesi temeli üzerinde Avrupa'nın sorunları ve bunların çözüm yolları tartışıldı. Bu konferans, özellikle bir Avrupa Güvenlik sisteminin kurulmasının önemi üzerinde durdu. Bir yandan ABD emperyalizminin, öte yandan Avrupa' daki emperyalist kapitalist devletlerin geniş bir silâhlanma ve yayılma politikası gütmeleri, bu yayılma ve silâhlanma politikasının dünya ve Avrupa halklarının geleceğini ve dünya barışını tehdit eder bir nitelik almaya başlaması böyle bir sistemin kurulmasının zorunlu olduğunu ortaya koyuyordu. Dünyada özgürlük ve barıştan yana güçlerin artan etkisi, sosyalizmin uluslararası plânda güçlenmesi, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve ulusal kurtuluş mücadelelerinin başarıları, bu amacın gerçekleşebilmesi için gerekli şartların varlığının en büyük işaretiydi.

30/31 Ekim 1969'da Prag'da, 21/22 Haziran 1970' de Budapeşte'de toplanan Varşova Paktı ülkeleri dışişleri bakanları, sınırların dokunulmazlığı, karşılıklı zor uygulamama, barışçı birarada yaşama, silâhsızlanma ve Birleşmiş Milletlerin desteklenmesi gibi konferansa temel teşkil edecek ilkeleri testip ettiler. 1969' deki Varşova Paktı Budapeşte toplantısında da bütün Avrupa ükeleri, tüm Avrupa'yı kapsayan bir konferansa çağrıldı.

1972 yılının Ocak ayında Prag'da toplanan Varşova Paktı ülkeleri, yayınladıkları «Avrupa'da Barış, Güvenlik ve İşbirliği Deklerasyonu» ile Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansının biran önce toplanması için çalışmaya başladılar ve hazırladıkları ilkeleri dünya kamuoyunda tartışmaya sundular.

Bu arada Finlandiya, böyle bir konferansın toplanabilmesi için her türlü fedakârlığı yapacağını ve böyle bir konferansın ev sahipliğini seve seve üstleneceğini açıkladı.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansının Aşamaları ve Temel Meseleleri

22 Kasım 1972'de başlayan ön çalışmalar nihayet konferansın toplanmasıyla başarıya ulaştı. 33 Avrupa devletinin ve ABD ile Kanada elçilerinin katıldıkları ön çalışmalarda şunlar tespit edildi: Konferans, Birinci aşaması Dışişleri Bakanları düzeyinde Helsinki'de, ikinci aşaması komisyonlar düzeyinde Cenevre'de ve üçüncü aşaması, ki bu her iki aşamadaki çalışmaların bir anlaşmaya noktalanması demekti, devlet başkanları düzeyinde Helsinki'de olmak üzere üç aşamada toplanacaktı. Konferansta ele alınacak temel meseleler dört grupta toplanmıştır: I) Avrupa Güvenliği Sorunları; II) İktisadi, Bilim ve Teknik, Çevre korunması konularında işbirliği; III) İnsancıl alanlarda işbirliği; IV) Konferans sonrası gelişmelerin tespiti.

Konferans'ın birinci dönemi 3-7 Temmuz 1973 tarihleri arasında Helsinki'de dışişleri bakanları düzeyinde toplanmıştır. Burada alınan kararların ışığı altında konferansın ikinci aşaması 18 Eylül 1973'den bu yana çalışmalarını komisyonlar düzeyinde Cenevre'de sürdürmekteydi. Oldukça uzun süren bu ikinci dönem geçen hafta bir sonuca ulaşmış ve konferansın üçüncü döneminin 30 Temmuz 1975'de Helsinki'de devlet başkanları düzeyinde toplanması ve varılan sonuçların bir anlaşmayla noktalaması kararlaştırılmıştır.

Konferansta ele alınacak temel meseleler konusunda ne gibi ilerlemeler olmuştur?

Avrupa Güvenliği konusunda (I. grup) şu ilkeler üzerinde anlaşma sağlaşmıştır: Eşitlik, karşılıklı zor uygulamaktan vazgeçme, sınırların dokunulmazlığı, bölgesel dokunulmazlık, anlaşmazlıkların barışçı yollarla çözümlenme yoluna gidilmesi, içişlere karışmama, insan haklarına ve temel özgürlüklere saygı gösterilmesi, halkların eşitliği ve kendi kaderini tayin etme hakkına saygı gösterilmesi.

İktisat, Bilim ve Teknik ve Çevre Korunması konularında (II. grup) konferansa katılan ülkeler arasında büyük görüş ayrılıkları olmamıştır. Bu konuda konferansın ikinci etabında en büyük tartışma iktisadi anlaşmalara kapitalist ülkeler tarafından konulan küçültücü maddeler üzerinde çıkmıştır. Emperyalist kapitalist ülkeler sosyalist ülkelerle yaptıkları iktisadi anlaşmalara sürekli olarak sosyalizmi küçültücü maddeler eklemek istemekteydiler. Sonuçta anlaşmalarda çoğu kez iktisadi meselelerle hiçbir ilgisi olmayan maddelerin yer almaması kararlaştırılmıştır.

İnsancıl alanlarda işbirliği (III. grup) konusunda başlangıçta Federal Alman Cumhuriyeti tatsız bir tutum içine girmişti. Bu konuyu, sosyalist ülkelerin iç meselelerine müdahale etmek için kullanmaya çalıştı. 1974 yılı yaz tatilinden sonra haberleşme, ilişkiler, kültür ve eğitim konularındaki anlaşmazlıklar da büyük ölçüde çözüme bağlanmıştır.

Konferans sonrası gelişmelerin tespiti meselesinde (IV. grup) başlarda oldukça büyük anlaşmazlıklara çıkmıştır. Sosyalist ülkeler, devletlerarası ilişkilerin devamlılığını sağlamak için bir danışma organının kurulmasını ve bu organın, birinci konferansın gündeminde olmayan fakat ileride ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların halledilmesi için yeni bir konferans toplayabilme yetkisine sahip olmasını önermektedirler. NATO ülkeleri buna karşı çıkmakta, ilerideki gelişmeler karşısında kendilerini bağlamamak için bu öneriyi kabul etmemekteydiler.

Bütün bu konulardaki en somut ve en yeni ilerlemeler ve üzerinde anlaşılan konular önümüzdeki 30 Temmuz'da başlayacak olan üçüncü dönemin sonunda açıklığa kavuşacaktır.

NATO'nun Konferansa karşı tutumu

Konferans çalışmaların ilk dönemlerinde sosyalist ülkeler olağanüstü bir çaba harcamışlardır. Bunlar arasında, Sovyetler Birliğinin Avrupa Güvenliği ve devletlerarası ilişkiler ilkelerinin tespiti üzerine deklerasyonunu, Alman Demokratik Cumhuriyeti ve Polonya Halk Cumhuriyeti'nin bilimsel teknik işbirliği üzerinde raporunu ve Bulgaristan ile Macaristan'ın kültürel işbirliği üzerine raporunu sayabiliriz. Diğer Avrupa devletlerinin konferans çalışmalarındaki katkılarını küçümsemek ya da inkâr etmek yanlış olur. Fakat konferansın uluslararası plânda önem kazandığı şu günlerde bazı ülkeler Varşova Paktı ülkelerinin bu yoldaki hizmetlerini küçümseme ve konferans başarılarının NATO'ya maledilmesi çabası içindedirler. Bu gerçeklere hiçbir şekilde uymamaktadır.

1970'lerin sonlarına kadar NATO ülkeler Avrupa Güvenliği mesele dahi yapmıyorlardı. Varşova Pakt'nın bu konudaki çağrılarını da uzun süre ciddiye almadılar. NATO bakanları 1969'daki toplantılarından sonra «sosyalist ülkelerle karşılıklı yumuşaşa tedbirleri almaya hazır olduklarını» açıkladılar. Güvenlik ve İşbirliği Konferansının «uzun ve yoğun bir hazırlık» döneminden geçmesi gerektiğini ileri sürdüler. Bu «nazik ve ince hazırlık» dönemi, konferansın toplanmasını ileri bir tarihe atmak ve hattâ engellemek amacını taşıyordu. NATO'nun konferansa uzun süre muhalefet etmesinin başlıca nedeni kendisinin güttüğü askeri güçlenme politikası ile yumuşama politikasının iki zıt politika olmasındandı. NATO toplantılarının muhtevası incelenirse, bunların hiç de barışçı amaçlar taşımadığı, tersine sürekli olarak militarizmi ve müdahaleciliği teşvik ettiği görülür. 1974 Aralık ayında yapılan NATO toplantıları da NATO'nun askeri stratejisinin silâhsızlanma değil, militarizmin ve müdahaleciliğin körüklenmesi olduğunu açıkça göstermektedir. Bu nedenlerden Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı zirvesinin toplanmasının NATO'nun bir başarısı olduğunu ileri sürmek tamamen yanlıştır.

Birçok Avrupa ülkesi ikili bir politika gütmektedir: Bir yandan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansının başarıyla sonuçlanması için yoğun çabalar göstermekte, öte yandan da NATO'yu vazgeçilmez bir aşkeri örgüt olarak sürekli güçlendirmek istemektedirler. Emperyalist ve kapitalist ülkelerdeki gerici ve müdahaleci güçler tarihin çarkını geri döndürmek için çabalamaktadırlar. Bunların karşısına başta işçi sınıfları ve onların partileri olmak üzere tüm demokratik ve barış yandaşları çıkmakta, bu durum da emperyalist ve kapitalist ülkelerin konferansa karşı tavrındaki ikiliği doğurmaktadır.

Sosyalist ülkeler başından beri Avrupa'da böyle bir Zirve Toplantısının gerçekleşmesi için büyük çaba göstermişler ve sonunda 30 Temmuz'da toplantının yapılmasını kapitalist ülkelere kabul ettirerek büyük bir başarı kazanmışlardır. Bu başarı, farklı sosyal düzene sahip ülkelerin barışçı arada yaşama ilkesinin kapitalist ülkelere kabul ettirilmesi mücadelesinin somut bir ürünüdür.

(Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi, SSCB Yüksek Şura Prezidiyumu ve Sovyetler Birliği Hükümetinin İkinci Dünya Savaşının sona erişi dolayısıyla dünya halklarına, hükümetlerine ve parlamentolarına hitaben yayınladıkları mesajdan).

— Farklı toplumsal düzenlere bağlı devletlerin barışçı birarada yaşaması ilkesinin uluslararası ilişkilerde tam olarak uygulanmasını sağlamak.

— Uluslararası yumuşama sürecinin geriye dönüşler olmaksızın devamlılığını sağlamak.

— Her çeşit silâh yarışının sınırlandırmak ve durdurmak, genel ve tam silâhsızlanmaya doğru yürekli olarak çaba harcamak.

— Bütün halkların bağımsızlık ve eşit güvenlik hakkına mutlaka saygı göstermenin yanı sıra mevcut savaş yuvalarını tasfiye etmek.

— Devletlerarası topyekûn ve bölgesel güvenlik, eşit işbirliği sistemini kurmak.

— Her ülkenin kendi doğal kaynaklarına sahip olma, kendi yasa ve geleneklerini koruma hakkına saygı gösterecek iktisadi, bilim, teknik ve kültürel alanlarda karşılıklı yararlı ilişkilerin en geniş ölçüde geliştirmek.

— Tüm ülkelerin ve halkların dünya politikasına eşit katkısını sağlamak, yeni-sömürgecilikle ve bazı ülkelerin yolaçtıkları ayrılıklara son vermek.

— Muhtemel saldırganların, macera ve silâh severlerin kesin ve genel bir direnişle karşılaşacakları barışçı bir geleceğin güvenliği ve inancının herkesçe benimsenebileceği bir uluslararası ortam yaratmak.

250 milyon Sovyet vatandaşı adına dünyanın geleceğine değer veren herkese sesleniyoruz. Bu geleceğin barışçı olması için gerekli her çabayı gösterelim.»